

DEVAM MÜDDETİ	Türkiye için	Hariç için
Senelik.....	1400	2900
Altı aylık	750	1650
Günü geçmiş nüshalar (25) kuruştur.		
TELEFON :	2697	

Yeni Asır

Ehramra Sinemasının
Büyük film müsabakası
Çok zengin hediyeler
İştirak tafellatını el ilan-
larında okuyunuz

İlan münderecatından gazetemiz mesuliyet kabul etmez.

Cümhuriyetin ve Cümhuriyet eserinin belgesi, sabahları çıkar siyasi gazetedir

Yeni Asır Matbaasında Basılmıştır.

Misafirimiz B. Köse Ivanof Ankarada

Dün Akşam Ankarapalasta Parlak bir ziyafet verildi

Hariçye vekili B. Şükrü Saraçoğlu

**B. Köse Ivanof Etnoğraf-
ya müzesinde Atatürk'ün
tabutu önünde eğildi ve
bir çelenk koydu**

ANKARA 17 (Hususi) — Bulgar Başvekili B. Köse Ivanof ve refikası, maiyyetinde bulunan yedi kişilik Bulgar gazeteci heyeti ve Bulgar matbuat umum müdürü, hariçye ne-nareti erkânından bazı zevat olduğu halde bugün saat 10.30 da buraya geldi. Garda Bulgar Başvekili B. Köse Ivanofu Başvekil B. Refik Saydam, Hariçye vekili B. Şükrü Saraço-ğlu, vekiller, Balkan Antantı sefirleri ve kalabalık bir halk kütleli karşıladı. İstasyon Türk - Bulgar bayraklarıle donatılmıştı. Tren Gara girerken muzika evvelâ Bulgar milli marşını ve sonra istiklâl marşını çaldı.

Başvekil B. Refik Saydam, Bulgar Başvekili Köse Ivanof ve refikasına hoş geldiniz... dedi. Bulgar Başvekili (Hoş bulduk) diye mukabele etti. Bayan Saraçoğlu bayan Köse Ivanofa bir buket verdi. B. Köse Ivanof askere hitaben: — Merhaba... dedi. Asker: Sağol... diye mukabele etti.

Askeri teftişten sonra gar haricine çıkan sayın misafirlerimiz, B. Köse Ivanof başvekil B. Refik Saydamla bir otomobile, Bn. Ivanof, Bn. Saraçoğlu aynı bir otomobile, B. Saraçoğlu

— (SONU ÜÇÜNCÜ SAYFADA) —

Vilâyet Umumî Meclisi

939 bütçesini 2,609,650 lira olarak tespit ve kabul etti

Dün maarif, Ziraat ve Sıhhat bütçelerinin müzakeresi sırasında münakaşalar oldu

Vali B. Fazlî Güleç

Vilâyet meclisi dün saat on dörtte vali B. Fazlî Güleçin riyasetinde toplanmış ve bütçe müzakerelerine devam etmiş-

tir. Dünkü toplantıda vilâyet işleri etrafında faydalı konuşmalar ve münakaşalar olmuştur.

Bütçe müzakerelerine başlanırken B. İdris Tınaz söz alarak, bütçe encümenince tesbit edilen bütçede makas yapıldığını, bunu «kanal» diye tarif ederken kullandığı kelimenin nazarı afa karşılmasını istemiştir. B. İdris Tınaz, varidatta tedeyyünler kaydedilmesi üzerine Nafia ve Maarif bütçelerinde ihtiyaçlara lâyikeyle cevap verilemediği mütealesında bulunmuştur.

Avukat Ekrem Oran, İdris Tınaza cevap vererek bütçe encümeninin «makas oynatmak», «tahrikâr makas kullanmak» tabirlerinin uygun olmadığını, bütçe encümeninin belki de yapıcı makasının varidat bütçesine göre bir masraf bütçesi hazırladığını ve bütçe encümeni için kullanılan cümlelerin biraz «zalimane» olduğunu beyan eylemiştir.

Vali B. Fazlî Güleç, izahat vererek — SONU 4 ÜNCÜ SAYFADA —

**Mebus
Olmak isteyenler
Müracaat müddeti
dün bitti**

İstanbul, 17 (Hususi) — Mebusluk için müracaat etmek üzere tesbit edilen müddetin bugün tamamlandığı Ankaradan bildirilmektedir. Parti divanı bugünlerde toplanarak Parti namzetleri listesini tesbit edecektir.

**Gediz
Yükseliyor..**

**Bakırçay taşı.. Civarda
bulunan arazi sular
altında kaldı..**

Fırtına bütün şiddetiyle karada ve denizde devam etmektedir. Gediz nehrinin seviyesi yükselerek tehlikeli bir şekil almış ve Bakırçay taşarak civardaki arazi sular altında kalmıştır.

Gediz, Menemenin Güzelhisar civarındaki yatağından taşmış ve yolu kaplamıştır. Sular, Büyük Gediz köprüstünün üzerine yaklaşmıştır.

Evvelki geceki fırtına esnasında Torbalının Çapak köyünde Mehmet Akkuşun evine yıldırım düşmüştür. Akkuşun karısı ile on sekiz yaşındaki oğlu bu darbenin tesiriyle bayılmışlar ve tedavi altına alınmışlardır.

İzmir ve muhitinde batı karayel rüzgârı ve yağmur şiddetini değiştirerek devam etmektedir.

Türk - Bulgar

**Dostluğu hızlı bir
inhişaf yolundadır**

HAKKI OCAKOĞLU

Dost ve komşu Bulgar devletinın sayın Başvekili ve Hariçye Nazırı Köse Ivanof iki gündenberi Türkiyenin aziz misafiri olarak Ankarada bulunuyor.

Bu ziyareti yalnız iki memleket arasındaki dostluk münasebetlerinden doğan bir nezaket vazifesinin yerine getirilmesi suretinde kabul edemeyiz.

Dünyada hüküm süren emniyetsizlik ve huzursuzluk bütün milletleri daha ziyade birbirlerine yaklaş-tırmakta, aralarında mevcut tesanüdü bir kat daha takviye zaruretinin doğurmaktadır.

Bizce Ankara görüşmelerinin bu bakımdan ehemmiyeti çok büyüktür. Her şeyden evvel şurasını tebarüz ettirmek isteriz ki Bulgar kralı Sa Majeste Boris'in değerli irşadlarından ve mümtaz bir devlet adamı olan Bay Köse Ivanof'un çalışmalarından Türk - Bulgar dostluğu son yıllar içinde dikkate şayan bir terakki hamlesi kaydedilemiştir.

Bay Köse Ivanof'un Türk-Bulgar dostluğuna verdiği değer diplomatların çok defa yalnız dudaklarında kalan bir hâdise olmaktan kurtarılmıştır.

Bulgaristanda kalan ırkdaşlarımız karşı Bulgar hükümetinin tanıdığı medenî haklar, ser'i ahkâmın ilgası, Türk dili ile çıkan gazetelerin yeni harflerimizi kabulü bu dostluğa verilen değer hak tezahürleridir.

Esasen Türkiye ile Bulgaristan arasında esaslı bir ihtilâf mevzuu teşkil edecek hiç bir mesele mevcut değildir. Arasıra iki memleket arasında nahos bir hava esmesi sebep olan hâdiselerin başında Türk akalliyetlerinin vaziyeti geliyordu.

Bay Köse Ivanof'un dirayeti idaresi bu biricik pürüzlü noktayı da ortadan kaldırmış Türk - Bulgar dostluğunu emniyet ve itimad ile bağlılık esasına bağlamıştır.

Bay Köse Ivanof yalnız Bulgaristanın değil, Balkan diplomatları arasında temayüz etmiş bir şahsiyettir. Onun uzağı görme kabiliyeti, ihtilâflı meselelerin hallindeki kudretli hâmi bütün Balkan devletleri

Alman fütuhatına karşı

İngiltere, Amerika, Fransa fevkalâde tedbirlere başvuracaklar

Lord Halifax, Sir Con Saymen ve İngilterenin Berlin sefiri Henderson

Paris, 17 (Ö.R) — Nazırlar konseyi bu sabah saat 10 da Elize sarayında resmî cümhur B. Alber Lebrüntün başkanlığı altında toplanmış ve saat 11.50 ye kadar devam etmiştir. Konseyin hitabında dahiliye nazırı B. Sarro gazetecilere şu resmî tebliği okumuştur :

«Başvekil B. Daladiye ve hariçye nazırı B. Bonne konseyi hariç vaziyetten haberdar etmişler ve hariç siyaset hak-

kındaki istizahlar neticesinde hükümetin mecliste yapacağı beyanatın ana hatlarını izah ederek konseye tasvip ettirmişlerdir. Diğer taraftan başvekil ve millî müdafaa nazırı B. Daladiye Fransanın kuvvetlerini tahkim ve tezyit için hükümete icap eden salâhiyetlerin verilmesi zmnında parlâmentoya takdim edeceği kanun lâyihasını konseye arz etmiştir. Konsey ittifakla bu projeyi tasvip etmiştir.»

— SONU 4 ÜNCÜ SAYFADA —

İstanbulda

**Ertuğrul hanının
yanmasıyle neticele-
nen yangının tahkikatı
devam ediyor..**

Zarar 1 milyon lira

İstanbul 17 (Hususi) — Ertuğrul hanının yanmasıyle neticelenen dün geceki yangın tahkikatına ehemmiyetle devam edilmektedir. Yangın, evvelki gece de bildirdiğimiz gibi Hasan ecza deposundan çıkmıştır. Tahkikat henüz neticelenmiş değildir.

Vazifesi olmadığı halde evvelki gece Hasan ecza deposunda kalan işçi Rizeli Alinin depoyu kasten yaktığı anlaşılmaktadır. Ali, tesbit olunan ifadesinde ve üzerinde bulunan 125 lirayı, para kasasını kırarak aldığı, kâğıtları tutuşturmak suretiyle yangını çıkardığını itiraf etmiştir. Suçu ifadesi arasında, kendisine evvelce Hasan ecza deposundan çıkarılan Mustafa adında bir şahsın yangını çıkarması için 500 lira vaadetti — SONU 3 ÜNCÜ SAYFADA —

**Şehirden...
Çehreler...**

Gazetemizin ressamı ve güzel sanatlarını tanıtmış siması B. Şinasi Revi «Yeni Asır» da (Şehrimizden çehreler) başlığı altında uzun sürecek bir seriye başlamıştır. Her biri ayrı bir sanat kaşesi ve değeri taşıyan bu «portre» leri bugünden itibaren

Maarif Vekâletinin emirleri

**Muallimler, talebeden
evvel derse girecektir**

Kültür bakanlığından orta okullar, Liseler, Sanat ve Öğretmen okulları müdürlüklerine gönderilen bazı tamimler münasebetiyle mekteplerde muallim meclisleri toplanmağa başlamıştır. Gelen emirler şunlardır :

1 — Okullarımızda talebenin zittikçe çoğalması, intizam ve inzibati temin hususunda idare unsurlarını büyük müşkülât karşısında bırakmakta ve okulun intizamını temin işinde öğretmenlerimizin de yardımlarına kat'ı ihtiyaç göstermektedir. Ders zili çaldıktan sonra dersanelere giren talebenin intizamı bozmalarına mahal bırakmamak üzere, öğretmenlerin bundan böyle talebeden önce dersanelere girecek talebeye muntaz bulunmalarını ve dersin sonunda da talebeden sonra dersaneyi terkemeleri muvafık görülmüştür.

Şehirden.. Çehreler : 1

Valimiz B. Fazlî Güleç

FİKRA :

TEMİZLİK

Şinasi REVI

Temizlik eğer imandan geliyorsa, pis insanların imansız oluşuna hükmederiz. Bu doğrudur.

İman, can ve gönülden inanıştır. Yere, göğe, Tanrıya, insana... Her şeye.. O halde temizliği sevmiyenler, imansızlığa yani imansızlığa müptelâdırlar..

Sosyete bu kabil insanların kılığında iğrenir. Fakat asıl utandığı nokta, onun imansız oluşudur.

Hiç bir tufeyli onun kadar parazit sayılmaz. Çünkü hakkın ve yaşayışın dileği inanmaktır.

Aristonun korkak ve cebin muasırı « Pyrron » yaşama ve ölmeğe inanmayadursun, fakat insanıyet safha safha bir inanış devresi geçirmiştir. Tasa, zoprağa, tapan bir insan bile Pyrron'dan çok daha medeni sayılır. Medeniyetin özü, hülasası yine inanıştır.

Dinsizlerin hakkından gelmekle yine kendi başlarını yemeye savaşan bu sosyuz insanların aramızda paylaşamadıkları hakları nelerdir ? !

Daha varlıklarının mevcudiyetinden haberdar olmyan kimselerin bir hak ve huzur aramaları gülünçtür. Tekke ve zaviye sistemlerinin örümceklî köşeleri ve onun yâsaber çeken dervişleri artık tarih bile sayılmıyor. Zira bir kısım tarih anlayışına göre çocuklara bu kabil şeyleri belletmek zait görülüyor. Şipinkleri böyle tanıyoruz.

Tanzimat ötesi mistik zihniyetin bir tevarüsü olan bu pinti ruhluluk, çalışan insanların âsâbını, kanını, vücudunu zehirliyor.

Halbuki o vücudlar; berikilerin deve kârvanarile yola düştükleri (Siyer)lerin kumlu çöllerinde, saatte on beş kilometreyle ilerliyen otomobiller icad ediyorlar. Hakkı hayat, nizam çatısını birgün onların da başlarına yıkılmaması için omuzlarını verip çürütüyorlar.

Kadın erkek, çocuk çocuğa inanarak çalışan bir neslin alın terine üşmek ve hararetini gidermek için pis hortumunu uzatarak emeklerin - hazırlap - una konmak istiyen bu zihniyetle mücadele, bir hak ve vicdan işidir.

Fıkra malûm:

Pis ve yağlı sarığın yıkanmasını tavsiye eden birisine softa:

— Yine kirlenir!.. Diyor.

— Yine yıkarın canım!..

— Eh!.. Ben dünyaya çamaşır yıkamağa gelmedim ya!..

Diyenler bilmeli ki yalnız gönlü bulandırmakla kalmıyorlar.

İnanan - temiz insanlar, inanmıyan - pis insanlardan birşey bekliyor: **Biraz öteye!..**

Şinasi REVI

Ayşe Münevver'in

Hazin Hayatı

O, hayatında ilk ve yegâne şefkati, sıcak alâkayı, hattâ sıcak yemeği hastanenin şifa verici koğuşunda görmüş, bulmuştu...

-- 10 --

YAZAN : ÜÇ YILDIZ

Bazı belâlar vardır ki insanlar onları bir nimet, bir saadet gibi karşılarlar.

Ayşe de Nazillide sürünürken yakalandığı iki kötü hastalığı bir nimet telâkî etmişti.

Neden mi?

Çünkü o, bu hastalıklar sayesinde hakikî, rıyasız, menfaatsiz bir himaye ve şefkat yuvası bulmuştu.

Bu yuva... Hastane idi.

Zavallı bütün hayatınca ve o âna kadar karyola yatağını, temiz, sıcak yemeği, kendisi ile alâkadar güler bir yüzü ancak yeni görüyordu...

— Ben de insanmışım demek... Ben de böyle yataklarda yatabilirim mişim... Diye gözleri yaşlı halde hasta bacıklarına teşekkür eden Ayşenin bu saf hatırası, hastane koğuşunda yatan kendi gibi bahtsız kızları çok müteessir etmişti.

Ayşe, onlar için yabancı bir sima.. idi. Adet olduğu üzere sorgular başladı.

Nereden geldin? Nerelisin? Kimin yanında... sin?

Gibi mutad suallerden sonra en büyük juali sordular.

— Kardeş.. Daha pek te çocuksun.. Bu yola neden düştün?

Ayşe, onlara, bütün hayatını henüz pek taze olan hatıraları ile anlatıyor.

Her biri ayrı ayrı fakat ekseriya birbirine benzeyen sebeplerle bu yola düşmüş olan kızlar, kendi içlerinde kanayan yarayı unutuyorlar ve Ayşeye... çok acıyorlar...

Ayşenin hastalığı öyle kolay ve çabık geçecek hastalıklardan değil..

Hastanede aylarca kalıyor.. Aylarca nki ve kontrollü bir tedavi devresi geçiriyor.

Bu devre onu hiç te üzmiyor.

— Buradan hiç çıkmasam.. Hep.. hep burada kalsam.

İşte bütün temennisi bu...

Fakat onun biran evvel iyi olmasını, hastaneden biran evvel çıkmasını istiyen, bekleyen biri var.

Elbette ki Ayşe Nazilliden İzmir'e kara gözleri için getirilmiştir ve bu kara gözlerin yâd ellere temin edeceği (kazanç) arzusu biçarenin biran evvel iyi olarak çıkmasını, (sürü) ve katılmasını

Ayşe Münevverin arkadaşlarından ve onunla beraber katil Osmanın bıçağı ile karından ağır yaralanan Şükran

lattım. Terziye de haber gönderdim... Hastaneden çıkar çıkmaz pijamandan tuvaletine kadar... Her şeyin hazır olacak...

Ayşe, bütün bu sözlerin, kendisi için yapılan bu hazırlıkların nenin mukabili olduğunu hastanede kaldığı müddetçe dolup dolup boşanan koğuşta ki «yoldaş» larından öğrenmişti.

Hattâ içinde yaşamak için gideceği evin ekuzu ları da kendi aralarına katılacak bu «yeni arkadaş» ziyaret günlerinde gelip görmüşler ve onu daha peşinen benimsemişlerdi.

Ayşe, hastanede yattığı müddetçe «şefkat» ve «bakım» ın iztirabı unutturan munis eli altında gelişmiş, yüzü gözü parlamış, eti budu yerine gelmiş, âdetta ve bambaşka kız olmuştur.

Vücudu itibarile tanınmıyacak hale gelen ve güzelleşen Ayşenin değişmiş yalnız iki şeyi kalmıştır. Birisi... Çocukluğu... Biri de Alın

ŞEHİR HABERLERİ

İkinci müntehip seçimi

İzmir vilâyeti içinde 240,039 kişi reyleri Parti namzetlerine kullanmıştır

İkinci müntehip seçiminin vilâyet içindeki kat'i neticeleri aynen şöyledir:

İzmir merkez kazasında mevcut kanunen rey vermek hakkına malik 43952 kadın ve 59251 erkek müntehipten 39350 kadın ve 50014 erkek reylerini kullanmıştır.

Ödemiş kazası dahilindeki 22806 kadın ve 19982 erkek müntehipten 9926 kadın ve 19982 erkek reylerini kullanmıştır.

Bergama kazasında 16477 kadın ve 13994 erkek müntehipten 14162 kadın ve 13990 erkek reylerini kullanmışlardır.

Tire kazasında 11794 kadın ve 10265 erkek müntehipten 7976 kadın ve 9744 erkek reylerini kullanmışlardır.

Menemen kazasında 7511 kadın ve 8129 erkekte 6340 kadın ve 6973 erkek reylerini kullanmışlardır.

Bayındır kazasında 8185 kadın ve 6947 erkek müntehipten 6923 kadın ve

5830 erkek reylerini kullanmışlardır.

Kuşadası kazasında 4289 kadın ve 3704 erkek müntehipten 3969 kadın ve 3100 erkek reylerini kullanmışlardır.

Kemalpaşa kazasında 6085 kadın ve 6360 erkek müntehipten 3719 kadın ve 5358 erkek reylerini istimal etmişlerdir.

Urla kazasında 3976 kadın ve 4713 erkek müntehipten 3496 kadın ve 3415 erkek reylerini kullanmışlardır.

Torbali kazasında 4362 kadın ve 4616 erkek müntehipten 3161 kadın ve 4112 erkek reylerini kullanmışlardır.

Çeşme kazasında 3001 kadın ve 3321 erkek müntehipten 1696 kadın ve 2481 erkek reylerini kullanmışlardır.

Karaburun kazasında 2302 kadın ve 2572 erkek müntehipten 2243 kadın ve 2032 erkek reylerini kullanmışlardır.

Dikili kazasında 2316 kadın ve 2257 erkek müntehipten 2064 kadın ve 2170

erkek müntehip reylerini kullanmışlardır.

Seferihisar kazasında 2294 kadın ve 2065 erkek müntehipten 1876 kadın ve 1985 erkek reylerini kullanmışlardır.

Foça kazasında 1953 kadın ve 1898 erkek müntehipten 805 kadın ve 1722 erkek müntehip seçime iştirak etmişlerdir.

Yukarıdaki rakamlara göre vilâyet dahilinde mevcut ve rey vermek hakkını haiz 141373 kadın ve 150074 erkek birinci müntehipten 107708 kadın ve 132331 erkek ve ceman 240,039 kişi intihabata iştirak ederek kâffesi de ittifaqla Cumhuriyet Halk Partisi namzetlerine reylerini vermişlerdir. Parti listeleri haricinde tek rey bile kullanılmamıştır.

Yani bütün vilâyetin intihabata iştirak nisbeti yüzde (89) dur. Bütün vilâyette 113 kadın ve 1204 erkek ikinci müntehip seçilmiştir.

Köylere gönderilecek memurların harcırahları..

Muhtar intihabı için köylere gönderilecek memurlara verilecek harcırahların köy sandıklarından verilmesi, bunun dahilîye vekâleti bütçesinden verileceği vilâyete bir tamimle bildirilmiştir. Bazı yerlerde bu intihaplarda jandarma komutanlarının bulundurulduğu görülmüş ve bundan şikâyet edilmiştir. Vekâlet hükümet reislerinin intihaplarda hazır bulunmalarını, buna imkân olmadığı zamanlarda da bu işlerde tecrübe edilmiş idare memurlarının gönderilmesini emretmiştir.

Kaynar suda haşlanarak ölen çocuk

Karşıyakamın Alorca köyünde dört yaşında Muhittin Aydın, kaynar su ile bir kazanın devrilmesiyle haşlar sudan yanmış ve ölmüştür.

Yavrunun cesedi memleket hastanesine getirilmiştir.

BU GECE

Halkevinde Şopen gecesi vardır

Yarın gece saat 21 de Halkevi salonunda Ar komitesi tarafından bir (Şopen) gecesi tertip edilmiştir. Hazırlanan programa göre, müzik dünyasının büyük dâhisi Şopenin hayatı hakkında bir kaç söz söylenecek ve Şopene ait resimler projeksiyonla gösterilecektir.

Müzikler iki seanstan ibarettir. İlk seansta Şopenin Fantasie İmpromptu, yine Şopenin Etude Allegrosu gibi seçme parçaları vardır. Mihter Çelebinin solu piyanosu, Faik Onuralın kemani, dinleyicilere güzel dakikalar yaşatacaktır.

FATURASIZ EŞYALAR İÇİN

Gümrüğe gelen bir tamimde, faturasız olmyan eşya için gümrüklerece fatura ibrazını teminen o eşyaya ait resmin yüzde onu nisbetinde bir para alınmakta olduğu, buna rağmen faturanın ibraz edilmediği anlaşıldığı, bundan böyle de pozisyonların kabul edilmiyerek eşyanın kısat ve muayenesinin usul itihazi bildirilmiştir.

Bütün mevcudiyetimizle iddia ediyoruz.. Bugün

KÜLTÜR-PARK SINEMASINDA

Göreceğiniz filimler kadar güzel program ne görülmüş ve ne de görülecektir.. Bu programı görenler hakikaten şahane iki filim gördüklerine kani olacaklardır..

BETHOVEN

Büyük rejisör ABEL GANJ tarafından sahneye vazelen

VE HARRIBAUER

Tarafından yapılan bu muazzam filimde Beethovenin hayatını.. Aşkını beslediği senfonileri hangi sebepler tahtında yazdığı görülecektir. A Y R I C A : 1914 dünya savaşında Londrada Alman casus teşkilâtının faaliyetini... Müthiş tayyare muharebelerini gösterir muazzam filim

S U Z I

GARY GARANT - FRANCHOT TONE tarafından temsil edilmiştir İLÂVETEN FOKS JURNAL

DİKKAT : HER İKİ FİLMİN DEVAMI ÜÇ SAATTİR

Kız enstitüsü inşaatı

Temel kısmı dün pazarlıkla ihale edildi Yeni enstitü 1500 talebeyi istiap edecek bir vüs'atte yapılacak

Kordonda, İtalyan mektebi arkasındaki geniş arsa üzerinde inşasına karar verilen yeni Kız enstitüsü binası, artık kuvveden file çıkmış bir iş olarak mütalââ edilebilir. 26 bin metre murabba-lık geniş bir saha üzerinde inşa edilecek olan Kız enstitüsü binası, Türkiye'de inşa edilen enstitülerin en moderni olacaktır.

Ayrıca enstitünün teknik kısımları için icap eden levazımın doksan bin liraya temin edileceği anlaşılmıştır. Bu suretle Kız enstitüsü 200 bin liraya mal olacaktır.

Enstitünün temel kısmı, dün nafta müdürlüğünde teşekkül eden komisyon huzurunda eksiltmeye konularak pazar-

lık usulüyle ihalesi yapılmıştır. 32700 liraya mutabakat hâsıl olmuştur. İnşaatın ilk kısmı mayıs ayının on beşine kadar ikmal edilmiş bulunacaktır.

Hazırda müteşeyye konulacak tahsisatla bu müessesenin inşaatı ikmal edilecektir.

İzmirin büyük bir ihtiyacına cevap verecek olan kız enstitüsü, akşam okulu ve sipariş atelyesini de cami bulunacak, 200 yatılı talebesi olacak, akşam okulu ve enstitü kısmına 1500 talebe sayısının iki bine çıkarılması için tertibatı mevcuttur. Geniş bir bahçesi, park kısmı, çalışma ve istirahat etelyeleri meydana getirilecektir.

Maarif Vekâletinin emirleri

— BAŞTARAFI 1 İNCİ SAYFADA — kaidelerini öğretme ve kaideleri itiyat haline getirmeğe kâfi derecede ehemmiyet vermeğe lüzum vardır. Bazan okullarımızın yüksek sınıflarına devam eden talebenin bile nasıl selâm vereceğini, ona nasıl hürmet göstereceğini, nasıl el sıkacağını, icabında nasıl şapka çıkaracağını, nasıl konuşacağını, sofrada nasıl hareket edeceğini öğretmemiş oldukları görülmektedir. Her ferdin. hayatının her safhasında daima müraaata mecbur kalacağı muâşeret kaidelerini daha okulda iken öğrenerek tatbik etmesi lâzımdır. Bunun için okul idare ve talim heyetlerinin okullarımızın esaslı vazifelerinden biri olan bu meseleyi lâyak olduğu ehemmiyetle ele almaları, talebeyi muâşeret adabı ve kaideleri hakkında sık sık konferanslar ve müsahabeler vermeleri istenir. Talebeye tav-

siyesi lâzım gelen muâşeret kaidelerinin öğretmenler meclisince tesbitinde fayda vardır. Tesbit edilecek mukarreratın son gününe kadar vekâlete bildirilecektir.

3 — Ders tevzii zarureti dolayısıyla 24 saatten fazla ders deruhte eden öğretmenlere 24 saatten fazla olan dersleri için üçte bir nisbetinde ücret veriliyordu. Gelecek ders yılı başında ders tevzii yapılırken öğretmenlere 24 saatten fazla ders verilmemesi mukarrerdir. Ancak bu yıl uhdelerine 24 saatten fazla dersi bulunan öğretmenlerin yıl sonuna kadar bu dersleri fahiyyen okutmaları takarrür etmiştir.

4 — Her öğretmenin talebesini sık sık derse kaldırması ve geçen dersleri müzakere etmesi mecburî kılınmıştır. Ancak öğretmenin bir derste müzakereyi yalnız bir talebeye tahsis etmesi ve münhasıran ona söz söyletmesi uygun görülmemiştir. Her derste en az üç dört talebeyi yoklamadan geçirmesi lüzumu bildirilmiştir. Talebenin hangi gün derse kalkacağını bilmemesine de itina edilecektir.

5 — Sivil havacılık bahsine okullarımızın önem vermesi ve hava kamplarına girmek isteyen talebeye okul idarelerinden kolaylık gösterilmesi Maarif vekâletince «Son derece müstelzem» bulunduğu bildirilmiştir.

Türk - Bulgar

Dostluğu hızlı bir inkişaf yolundadır

— BAŞTARAFI 1 İNCİ SAHİFEDE — merkezlerinde büyük bir sempati ile karşılanmaktadır.

Bulgar Başvekilinin idaresi zammında Balkanlar tesanüdünü kuvvetlendirecek mühim siyasi anlaşmaların elde edilmesi, Montrö konferansı, Selânik anlaşması başlı başına övülecek eserlerdir.

Bay Köse İvanof müstesna zekâ ve dirayetine ilâveten Balkan diplomatlarının da şahsı ve samimî dostudur. Balkan devletlerinin bir kaçında sefirlik etmiştir. Bulunduğu bütün vazifelerde dirayet ve liyakatini göstermiş ve daima etrafında büyük bir sempati ve samimiyet havası estirmiştir. Kendisine karşı beslenen bir emniyet istikbale ait ümitlerimizi kuvvetlendiren en büyük mesneddir.

Balkan milletlerinin tamamen karşılıklı emniyet esasına dayanan tesanüdüne Bulgarların da iltihak eylemesinin büyük bir kuvvet teşkil edeceğinde şüphe yoktur. Balkan Antantında Bulgarların mevkii boştur. Onu doldurma günlerinin çok uzak olmadığını ümit ediyoruz.

Avrupada cereyan eden fâcılar ve huzursuzluklar içinde Balkanlarda tam ve kat'i bir anlaşmaya vücut verecek olan bu iltihakin değeri çok büyüktür.

Bulgarların Balkan Antantına dahil devletlerin pek çoğu ile münasebetleri çok dostanedir. Bu dostluk bütün hâdiseler karşısında salâbetini göstermiştir.

Bay Köse İvanof'un Ankarada bulacağı sıcak kabul ve çok samimî dostluk duyguları bütün Balkanlar arasında kurulması zarurî olan tesanüd arzularına büyük bir inkişaf vereceği de muhakkaktır.

Küçük milletler mevcudiyetlerini ve istiklallerini muhafaza yolunda her zamandan ziyade tesanüde muhtaçlardır. Bulgar milletinin Balkan Antantına iltihakı, Balkanlıları her türlü ihtimallere karşı kuvvetli bulunduracak, her türlü tecavüzlere defedecek bir varlığı takviye eylemek olacaktır.

Türk-Bulgar dostluğundan büyük Balkan dostluğuna varmak mümkündür. Bu yola bu kadar büyük inanimiz vardır. Ankara görüşmelerinin bu inanimizi arttırmaya fırsat vereceğini muhakkak sayıyoruz.

HAKKI OCAKOĞLU

Acı bir kayıp

Anadolu arkadaşımızın sahip ve baş muharriri Denizli sayıslı B. Haydar Rüşti Öktemin babası eski adliyecilerimizden müteakit müstantik bay Hüseyin Rüşti, seksen yaşında olduğu halde Tekirdağ'da vefat etmiş ve cenazesi ihtifale kaldırılmıştır.

Merhum Trabzonda, Gümüşhanede ve Tekirdağ'da vazife görmüş, eski adliyecilerimizden idi. Halik içinde ve meslekdaşları arasında sevilmemiş çok muhterem ve kâmil bir insandı..

Arkadaşımız B. Haydar Rüştiye bu acı kayıptan dolayı baş sağ dileziz..

KULA KAYMAKAMI Mebusluğa namzetliğini koydu

Kula kaymakamı B. Necmettin Şilavın mebusluğa namzetliğini koyduğu haber alınmıştır. B. Necmettin emekli bir kurmay ve hukuk mezunudur.

«ANA» DERGİSİ

Çocuk Esirgeme Kurumu genel merkezi tarafından çıkarılmakta olan (Ana) adlı derginin (14) sayısı çıkmıştır.

Yurt yavrularının sağlık, sosyal kültürel durumlarının inkişafına hizmet eden bu kıymetli dergiyi çocuklara, çocuklu ana ve babalara tavsiye ederiz.

Yeni Sinemada

FEDAKÂRLIK BUNA DERLER... SENENİN EN BÜYÜK PROGRAMI

Görülmemiş muvaffakiyetle devam ediyor.. BİR KAVUK DEVRİLDİ

Tamamiyle TÜRKÇE sözlü ve ŞARKILI..

KADIN KATİLİ MÜTHİŞ MACERA FİLMİ..

BUNDAN BÖYLE TÜRKÇE FOX JURNAL İSTANBUL SINEMALARI LE AYNI ZAMANDA gösterileceğini muhterem müdavimlerimize ilet-

TELGRAF HABERLERİ

Memel de istiklâl istiyor

Memel Almanları Litvanya hükümetine bir ultiमतom mu verdiler?

Kaunas 17 (A.A) — Henüz teyit etmemiş bir habere nazaran Memel Almanları lideri B. Neumann Litvanya hükümetine bir nota göndererek Memelin istiklâlini talep etmiştir. Bu notanın bir ultiमतom mahiyetinde olup olmadığı malûm değildir.

Paris 17 (A.A) — Bir Alman menbaından bildirildiğine göre Alman sefiri B. Von Mackenzen dün eski Çek sefaretanesine vaziyet etmiştir. Bu halde İtalya Çekoslovakya emrivakini ilk olarak kabul eden devlettir.

Prag 17 (A.A) — Bohemyada en ziyade okunmakta olan A. Z gazetesi tatil edilmiştir.

Prag 17 (A.A) — Pragdaki İtalyan elçiliğinin lâğvedildiği resmen bildirilmektedir.

Paris 17 (A.A) — Çek sefiri Stefan Osuski sefaret binasını Almanya sefaretinin memurlarına teslim etmek istemiştir. Mumaileyh cereyan eden hâdiseleri gazetelerden öğrendiğini ve hükümetinden bu bapta hiç bir emir almadığını beyan etmiştir.

Varşova 17 (A.A) — Dün öğleden sonra Ayan meclisi başvekil olduğu halde bütün hükümet erkânının huzuruna Polonya Macaristan - dostluğunun muazzam bir tezahürüne şahit olmuştur. Ayan meclisi reisi B. Miedzinski Macar kıtaatının Polonya hududuna gelmiş olduklarını haber vermiş ve şöyle demiştir: « Polonya ve Macar askerî erkânının sıkışmalarının iki kardeş milletin be-

Memel kızları bir nümayişte

di dostluk kuvvetli ve sadık bir müveddet için yapılmış bir hareket olduğu kanaatini izhar etmeye müsadenizi rica ederim.»

Ayan meclisi reisinin bu sözleri sürekli alkışlarla karşılanmıştır.

Londra 17 (Ö.R) — Memel direktuar reisi şu beyanatta bulunmuştur:

« Litvyanın Memel arazisinin ilhak etmesi için Almanya ilhakına müsade etmesini bekliyoruz. Hiç bir kuvvet darbesi mu-

tasavver değildir. Fakat Memel Almanları anbean anlaşılmasını istiyorlar.

Direktuar reisi bu maksatla ne kadar zaman bekleyeceklerini söylemekten istinkâf etmiştir.

Berlin 17 (Ö.R) — Ecnebi matbuat mahfellerine dün akşam verilen bir tebliğde Almanyanın Memel arazisini ilhak ve ısgal etmek emelinde olduğu haberleri tezkip edilmiştir.

Istanbulda

Ertuğrul hanının yanmasıyle neticelenen yangının tahkikatı devam ediyor..

Zarar 1 milyon lira

— BAŞTARAFI 1 İNCİ SAYFADA —
ğini beyan etmiştir ki bu ifade çok sayı dikkat görülmüştür.

Bugün tahkikat derinleştirilince suçlu Alinin yalan söylediği, hâdisede adı geçen Mustafanın Hasan ecza deposundan çıkarılmayıp kendi arzusuyle bu müesseseden ayrıldığı, Mustafanın fikir bir işçi olması itibariyle bu parayı veremeyeceği anlaşılmıştır.

Şimdi tahkikatın bütün ruhu, yangını çıkarması için Aliye kimin veya kimlerin para vermek vaadinde bulunduğu noktasında toplanmaktadır.

Bir habere göre suçlu Ali, bu depoda para çalmak üzere kalmış, kasadaki parayı almış, cürmünü gizlemiştir; olmak için depoya ateş vermiştir. Suçlu bu suretle işlediği cürmü gizlemekte devam etmekte başkalarına cürmün afını başlatmıştır. Bununla beraber tahkikat neticelenmeden hâdisenin hakiki mahiyetinin anlaşılmasına imkân yoktur.

Hasan ecza deposunun 100 kiusur bin liraya sigortalı olduğu, diğer yanın mağazalar sigorta bedelleriyle yalnız sigorta zararlarının 250 bin lirayı bulduğu anlaşılmaktadır.

Bu yekûnda Ertuğrul hanı sigorta bedeli yoktur. Yanan berber dükkânı da on bin liraya sigortalı bulunuyordu. Zarar bir milyon tahmin olunuyor.

Hâdisede suç tebeyyün edenlerin ağır cezada muhakeme edilecekleri sanılıyor.

Misafirimiz B. Köse İvanof Ankarada

— BAŞTARAFI 1 İNCİ SAHİFEDE —
ve Bulgar başvekilinin refakatindeki zevat da ayrı otomobillere binerek Türk-Bulgar bayraklarla donatılmış olan istasyon caddesinden misafirlerimizin ikametlerine tahsis edilmiş olan Ankara palasına hareket ettiler.

Misafirler Ankara palasta, kendilerine tahsis edilen beş odaya yerleştiler.

Sayın misafirimiz, bir müddet Ankara palasta istirahat ettikten sonra başvekil B. Refik Saydam ve hariciye vekilimiz B. Şükri Saraçoğlunu makamlarında ziyaret etmiştir. Başvekil ve hariciye vekilimiz bu ziyareti Ankara palasta iade etmişlerdir.

Bayan Köse İvanofla bayan Şükri Saraçoğlu arasında da karşılıklı ziyaretler yapılmıştır.

Öğle yemeğini hususi surette Ankara palasta yiyen B. Köse İvanof, refakatlerinde Bulgaristanın Ankara sefiri ve bizim Sofya elçimizle Bulgar ateşe milliteri olduğu halde saat 16.30 da Etnoğrafya müzesine gitmiş ve Ebedî Şef Atatürk'ün tabutu önünde taziimle eğilerek bir celenk koymuştur.

Bu taziim merasiminde bir müfreze polis te hazır bulunmuştur. B. Köse İvanof müteakiben İsmetpaşa kız enstitüsüne gitmiş ve orada bulunmakta olan bayan Köse İvanofa mülâki olmuştur.

Kıymetli misafirimize saat 17,15 de riyaseti cümhür köşküne giderek defteri mahsusu imzalamıştır.

B. Köse İvanof şerefine bu akşam saat 20,30 da Ankara palas salonlarında başvekilimiz B. Refik Saydam tarafından mükellef bir ziyafet verilmiş ve bu ziyafeti bir kabul resmi takip etmiştir.

Satılık iki ev

Alsancakta Atatürk caddesinde 402 no.lu denize nazır yedi oda, banyo ve bahçeli konforlu bir evle, Mesudiyyede 13 no.lu beş oda, banyo ve bahçeli gayet kullanışlı ev satılıktır. Görmek ve pazarlık için No. 402 ye müracaat. Telefon No. 3090.

H. 3 1-15 (532)

SON HABER

Filistin meselesi

Arap ve Yahudi delegasyonları İngiliz tekliflerini karşılıklı olarak reddettiler

Londra 17 (Ö.R) — Arap ve yahudi delegasyonları Filistin meselesinin halli hakkındaki İngiliz tekliflerini karşılıklı olarak reddetmişlerdir. Bu sebeple Filistin konferansının müzakereleri nihayet bulmuşur. Araplar kendi delegelerile İngiliz mümessilleri arasında bir içtimaî müteakip red kararlarını müstemlekât nezaretine bildirmişlerdir. İngiliz hükümetinin Filistin hakkında takip edeceği siyaseti yakında ilân etmesi beklenmektedir.

Londra 17 (A.A) — Arapların ve yahudilerin İngilterenin tekliflerini reddetmeleri üzerine Filistin konferansının tamamen akim kaldığı haber verilmektedir.

Fransız Cümhurreisinin Londra seyahati

Londra 17 (Ö.R) — Önümüzdeki salı günü Londra'ya hareket edecek olan Fransa reisi cümhuru B. Lebrun rapak olacağı vapura Manş denizinin ortasından itibaren İngiliz destroyer ve tayyareleri refakat edeceklerdir. Reisi cümhur ve refikası Duvr limanında kral namına Gloucester dükası tarafından selâmlanacaklar ve Londra muvazaalelerinde kral, kraliçe ve hükümet erkânı tarafından karşılanacaklardır.

Karpatlaraltı Ukranyası Başvekil Romanyaya iltica etti

Bükreş 17 (Ö.R) — Romanyaya iltica etmiş olan Karpatlar altı Ukranya başvekil Voroşin kendi şahsî himayesi maksadile hudud civarında tevkif edilmiştir. Bir gazete muhabiri sabah kendisine mülâkat etmiştir. Voroşin Almanyanın mukavemeti gösterilmemesini tavsiye ettiğini söylemiş ve şunu ilâve etmiştir:

« Almanlar bize ihanet ettiler ve milliyet prensiplerine muğayir hareket ediyorlar.»

Macaristan Karpatlarda ilerlemekle beraber endişededir

Budapeşte 17 (A.A) — Havas ajansı muhabiri bildiriyor: Macar ve Polonya ordularının Karpatlar Ukranyasının şimalinde birbirleriyle irtibat temin etmesi Macarların büyük arzusunun teşkil ediyen Macaristan - Polonya müşterek hududunu vücuda getirmiştir.

Fakat Budapeşte endişededir. Zira Macaristan şurasını biliyor ki eğer bu işde muvaffakiyet elde etti ise bunu Almanyanın pasif kalmasına borçludur. Macar şahsiyetleri Almanyanın yeni ilhaklar karşısında hayretlerini gizlemekte ve Hitlerin Macaristan hakkındaki yakın ve uzak niyetleri bahsinde hülyaya kapılmamaktadır. Slovakyanın himaye altında bir devlet olarak kalmasındaki sebep Almanyanın istediği zaman istediği yerde harekete geçirmek üzere böyle bir çeteler garnizonu mahiyetinde ihtiyacı olmalıdır.

Macarlar arasında rasist Almanya ile en sıkı münasebetler idamesine taraftar olanlar bile Macaristan üzerine yığılan tehdidi hissetmiş bulunmaktadırlar. Karpatlar Ukranyasının seri ve tam bir surette ısgalı Macarlar için müsibet ne gibi bir netice vermiştir? Macaristanın yaşadığı son hummalı günler daha bitmeden bu henüz belli olmuştur.

Çek Reiscümhuru bir beyanname neşretti

Prag 17 (A.A) — B. Haşa akşam radyo ile Çek milletine bir hitabede bulunmuş ve ezimle demiştir ki:

Müteessir bir surette korkularımın haklı olduğumu bugün görüyorum. Hâdiseler bir hal sureti sandığımız vaziyetin tarihimize ancak kısa bir devre olduğunu ispat etti. Mesuliyetleri tesbit etmeği istikbale bırakıyorum. Bugün vaziyeti erkekçe kabul etmek ve aynı zamanda belki fazla zengin bir mirastan bize bırakılan müstakbel nesillere tevdi için şuurlu surette her şeyi yapmak vazifemizdir.

Almanya, yabancı memleketlere karşı bizi temsil etmeği, müşterek menfaatlerimiz esası üzerinden bizi himaye etmeği kabul etmiştir. Dahili emniyetimize gelince, bunu kendimiz temin edeceğiz. Ekonomik hayatımızda Almanyanın ekonomik hayatı ile âhenk bulunacaktır.

Alman - Çekoslovak gümrük paraları birleşecek

Berlin, 17 (A.A) — Havas ajansı muhabiri bildiriyor:

Almanyanın Slovakya üzerinde tatbik edeceği himaye idaresinin şekli hakkında henüz hiç bir karar alınmış değildir. Sanıldığına göre bu bahis etrafında Hitler ile Tisso arasında yeni bir görüşme yapılacaktır. Siyasî mahfeller Slovakya üzerindeki himaye idaresinin Çe ve Moravya idaresine nazaran mühim değişiklikler göstereceğini, Slovak devletinin daha genişçe salâhiyetleri olacağını ve Almanya ile federal bağları bulunacağı ümit etmektedir.

Sanıldığına göre Berlin hayat mütakası etrafında yaşayan muhtelif milliyetleri korkutmak istemekte ve yeni doğan bu federal devletler sisteminin bilâhare genişletmeği ve temsil etmeği ümit etmektedir.

TAYYARE Sineması

ABDULVEHHAP ve LEYLA MURADIN ikinci şaheseri.

YAŞASIN AŞK

Tamamen TÜRKÇE sözlü ve Arapça şarklı ŞARK KOMEDİSİ..

İlave : METRO JURNAL DÜNYA HABERLERİ

SEANSLAR : Her gün 2.30 — 5.30 ve 8.30 da, cumartesi 12 de, pazar 11.30 DA BAŞLAR..

İş Bankası hissedarlar heyeti

İdare meclisi istifa etti Yenisi hemen seçildi

Ankara, 17 (A.A) — İş bankası hissedarlar alelade umumî heyeti bugün banka idare meclisi reisi Rize mebusu Fuat Bulcanın riyasetinde toplanarak 1938 yılı blânçosu ile kâr ve zarar hesaplarını tasvip ederek idare meclisini ibra etmiştir.

Toplantıda riyaseticümhur umumî kâtibî Kemal Gedeleş ile C. H. P. umumî kâtibî Dr. Fikri Tüzer, sabık başvekil B. Celâl Bayar ve maliye vekâletini temsil eden Cemal Yeşil bulunmakta idi.

Fuat Bulca heyeti umumiye toplantısı için muktezi hissenin temsil edilmekte olduğunu bildiren celseyi açmış ve kâtipliğe Baki Sedes ve ara tasnifinde de en fazla hisseyi temsil etmek olan Ankara mebusu Mümtaz Ökmen ve maliye müsteşarı Cemal Yeşil seçilmiştir.

Umumî heyet ve mürakipler raporlarını, blânço ve kâr ve zarar hesaplarının okunması takip etmiştir. İdare meclisinin ibrasından sonra da idare meclisinin aşağıdaki müşterek istifanamesi okunmuştur :

İdare meclisi reisi Fuat Bulcanın imzasını taşıyan bu istifanamede şöyle denilmekte idi :

Mebuslukla idare meclisi âzâhının birleşmeyeceği hakkında mensup olduğumuz C. H. Partisi yüksek başkanlığı tarafından alınan bir karar neticesinde hepsi mebus bulunan idare meclisinin bugün yüksek huzurunuzda müctemian istifa ettiklerini arz ile istifalarının kabulünü rica ederim.

Heyeti umumiye idare meclisinin bu suretle istifasına ittilâ kesbetikten sonra riyaseticümhur umumî kâtibî Kemal Gedeleş, Parti genel sekreteri Fikri Tüzer ve maliye vekâleti müsteşarı Cemal

Yeşil tarafından verilen ve inhilâl etmiş bulunan idare meclisi âzâhlarına Merkez bankası sabık umumî müdürü Salâhettin Çam, İstanbul belediye meclisi sabık âzâhlarından Feridun Manyas, Devlet Demiryolları sabık müdürü umumisi Rifat İlgar, Esbak hariciye nazırlarından Ahmet Nesimi, Emekli general Kemal Koçer, belediyeler bankası idare meclisi âzasından Avni Oktogay ile Konya belediye reisi Şevki Ergonen ve mürakiplere de Ziraat bankası kooperatifler şubesi müdürü Hakkı Nuri ile Merkez bankası sabık mürakiplerinden Emin Zincirkıranın intihaplarını teklif eden takrirleri okunmuştur.

Her iki takrir heyeti umumiyenin ittifakı ile tasvip edilmiş ve idare meclisi reisi ve âzâhları mürakiplere verilecek tahsisat miktarları tayin olunduktan sonra toplantıya nihayet verilmiştir.

İş bankası umumî heyetinin bugünkü toplantısında okunan idare meclisi raporunun başında bankanın büyük kurucusu, Türklerin ebedî Şefi Kemal Atatürk'ün yüce ve aziz hatırası hürmet ve taziim hisleriyle tekrarlanarak şöyle denilmekte idi:

Türk milleti bu cihanşümül kaybın tesellisini cümhuriyetin ve inkişâbın büyük evlâdı ve milli Şefi İsmet İnönü'nün kudretli şahsiyetinde bulmaktadır. Şimdiye kadar Cümhuriyet ve inkişâp eserlerinin en büyük yapıcısı olan milli Şefimizin kuvvetli ve dirayeti idaresi altında bu eserlerin ve hamlelerin gittikçe inkişâfı ve yenilerinin yaratılması Türk milletini parlak bir refaha seviyesine çıkaracaktır.

Raporda bankanın bir senelik mesaisi tahlil edilirken memleketimizin ekono-

B. Hitler

Almanya ilhak ettiği yeni topraklarda teftiş seyahati yapıyor

Berlin, 17 (A.A) — Havas ajansından :

Hitler dün öğleden sonra Prag kalesinin avlusunda toplanan Alman talebelerini teftiş ettikten sonra Pragdan hareket etmiştir. Öğrenildiğine göre Hitler Moravyanın Alman muntakası olan İğlauda geceyi geçirecektir. Mumaileyh bundan sonra bir Alman şehri add edilen Grunne gidecektir. Hitler bir müddet sonra Bratislavayı ziyaret ederek Slovakya'yı bilfiil Almanyanın idaresine alacaktır. Hitler nihayet Viyanaya da giderek bu şehirde yapılması evvelce kararlaştırılan, fakat son hâdiseler dolayısıyla tehir edilmiş olan geçit resminde hazır bulunacaktır.

Reiscümhur

Reyelerini kullandılar

Ankara, 17 (A.A) — Reiscümhur İsmet İnönü ve bayan İsmet İnönü beraberlerinde Başvekil Dr. Refik Saydam olduğu halde bugün saat 17 de belediye çairesine gelecek müntehibisaniler için reylerini istimal etmişlerdir.

mik vaziyetini ve bu meyanda dünya umumî ekonomik hareketleri de kısaca tetkik edilmekte idi.

Bilânçoya nazaran bankaya vaki tasarruf tevdiatı 3,621,176 liralık bir artış ile 30,740,184 liraya yükselmiş bulunmaktadır. Bankanın safî kârı 830,289 lira 91 kuruştur.

Umumî heyet idare meclisinin teklifi veçhile 1938 yılı için 10 liralık beher hisse senedinin yüzde 10,37 hesabıyla kanunî vergiler teklif edildikten sonra safî olarak 90 kuruş kâr tevziini kabul etmiştir.

Altın filimler serisinden müteşekkil büyük film MÜSABAKASI'nın dördüncü haftası şerefine

ELHAMRA SINEMASI

SENENİN EN MUAZZAM VE EN MUHTEŞEM FRANSIZ FİLMİNİ SAYIN İZMİR HALKINA ONÖRLE SUNAR...
RUS TARİHİNİN KANLI ÇARI - ZALİM HÜKÜMDARI DELİ PETRO

TAÇLI CANAVAR

BAŞ ROLLERDE :

HARRY BAUR

PIERRE RENOIR-SUZY PRIM

SEANSLAR : Her gün 2.15 - 4.30 - 6.45 - 9.00 DA.. Cumartesi ve Pazar tam 12 de BAŞLAR

Emekli General Kâzım Karabekir'in HATIRATI

— 65 —

— Akıbet Ruslar bütün kuvvetlerini getirdiler ve bize bu fena günü gösterdiler.

30 (17) Birinci teşrin Cuma günü kurban bayramı idi. Erkenden daireye geldim. Dün donanmalar arasında harp başladı havadisini öğrendim. Fazla tafsilatı bilen yoktu.

Bugün Liman paşa da, erkence gelmiş, beni istemiş. Orta kattaki odasına indim. Liman paşanın ordu karargâhı: Pangaltı Harbiye mektebine nakletmişti. Heyeti İslahiye makamına da malumat almak ve Enver paşa ve saire ile görüşmeğe gelirdi. Odasına girdiğimi görünce: Bir çocuk sevinçle masası başından fırladı. Beni odanın ortasında karşıladı ve ellerini birbirine vurarak dank! (Allaha Got zay dank! Kâzım bey Got zay dank!) (Allaha şükür demek) diye bağırmağa ve bu kelimelerin ahengine uyarak iri vücudunu dizlerimin alâstığıyete uydurdu! Sonra da iki elle ellerimi yakaladı pek samimi ve neşe ile sanki kırk yıllık bir arkadaşım imiş gibi uzun müddet sıktı ve büyük bir sıkıntıdan kurtulmuş gibi bir oh çekerek söze başladı:

— Sen de haber aldın mı Kâzım bey? Nihayet muharebeye girdik. Rus donanması Boğaz yakınına gelmiş ve bizim donanmaya taarruz etmiş, bizim donanma Rusların bir torpil gemisini batırmış, diğerlerini çekilmeğe mecbur etmiş. Bunun üzerine donanmamız Rus sahillerini bombardıman etmeğe gitmiş. Karargâhta ne malumat var?

Ben — Henüz bize resmi bir haber gelmedi. Enver paşa da henüz gelmedi. Ben hususî olarak donanmaların çarpıştığını duydum. Zatiîlerine malumat kim verdi?

Liman — Alman Atasamileri demince Pangaltı karargâhına gelerek bildirdi. Amiral Suşon sefarethaneye de telisizle malumat vermiş. Her gün bana sen getiriyordun. Bak bugün de ben pek kıymetli bir havadis getirmiş oluyorum. Nasıl memnun oldun mu?

Ben — Teşekkür ederim. Memnuniyetim muvaffakiyetin derecesi nisbetinde olacak ekselâns.

Öğle vakti idi. Bir haber geldi. Enver paşa hazretleri Beşiktaşta Sinan paşa camiinde Cuma selâmlığında. Çabuk seni istiyor!...

Hemen riyaset otomobile Sinan paşa

Müstakil bir mebusun İkinci müntheiplere beyannamesi

Tirede doktor B. Mustafa Ali, İzmir mebusluğu için müstakilen namzetliğini koymuştur. Bu suretle İzmir müstakil mebus namzetlerinin adedi (4) e balığ olmuştur. B. Dr. Mustafa Ali, ikinci müntheiplere hitaben aşağıdaki beyannamesi göndermiştir:

Sayın ikinci müntheipler,
Türk ekseriyetle meskün her yerin Türk yurdu olduğuna ve büyük Türk milletinin, er geç, hakiki hacımı iktisap edeceğine inanmış eski bir ocaktım.
Millî Şefin dahiyane sevk ve idaresiyle, millet hayat şartlarını ıslâhâ çalışan ve mukadderatına istikamet veren Cümhuriyet halk partisinin müsaadekârlık hislerine güvenerek İzmir mebusluğuna namzetliğini koyuyorum. Müstakil fikir ve kanaatlerin, inkılâp çerçevesi dahilinde serbestçe ifade edilebilmesi, içtimai müesseselerimizin ve siyasi hürriyetlerimizin daimî bir tenevvül içinde inkişaf ve tekâmülü ne derece arzuya şayan ise, amelî sahada, devlet reisinin tasvibine iktiran etmiş umumi hedefleri gözönünde bulundurmak, benim için, aynı derecede mühim bir hattı hareket kaidesidir.
Aziz müntheipler! Teşrin hayatımızda müstakil mebusluğu lüzumsuz bir cihaz telâki edenler bulunabilir. Fakat ben

YAZAN: GENERAL Kâzım Karabekir

camine geldim. Halk ve asker sokakları doldurmuştu. Doğruca hünkâr dairesine çıktım (1) dar merdivenin üst başında Enver paşa beni karşıladı. Sevinçli idi. Bana şu emri verdi:

—Kâzım! Bizim donanma boğaza yakın donanma manevrası yaparken Rus donanmasının taarruzuna uğramış. Tabii mukabele etmiş. Bir kaç gemi de batırılmış. Bir miktar esir de almışlar. Esirler yolda imiş bunları hemen bir istimbota boğazda karşıla! İsticvap et ve neticeyi bana bildir!

Bu aralık sokak üstündeki odadan Bahriye Nazırı Cemal paşa güler bir yüzle yanıma geldi ve lâubalı bir hal ile horoz taklidi bağırdu. Arkasından Padışahın ser yaveri Hürşit paşa geldi ve sert bir çehre ile Cemal paşaya çıkıştı:

— Paşa - İçerideki padişahı ben bu işe gelemem. Herseyden evvel vaziyetimizi bilelim!

Cemal de Enver de paşayı teskine çalıştı. Cemal paşa:

— Bir daha yapmam, darılma! Nasılsa ağzından çıktı! Dedi. Hürşit paşa da camii tarafından mahfele geçti.

(Cemal paşanın horoz gibi bağırmasına bir türlü mâna vermemiştim. Bir kaç gün sonra harbin Enver ve Cemal paşaların malumatı altında açıldığını öğrenince anladım ki Cemal paşa, Enverin beni atlatmasına karşı ortalgün aydınlandığı gibi horoz haber verir demek istemiş. Nitekim de hakikati Cemal paşa zabıtana karşı da itiraf etti. Aşağıda gelecektir. (1)

Enver paşaya rica ettim.
— Elimde hiç bir resmi malumat olmadıktan isticvaplara esas olmak üzere gelen harp raporlarının suretini de lütfen bana veriniz!

--- BİTMEDİ ---

(1) Bu daire geçen yıl kaldırılmış.

(1) Cemal paşa hatıratında itiraftan kaçınması hayrettir.

Vilâyet Umumî Meclisi 939 bütçesini 2,609,650 lira olarak tespit ve kabul etti

— BAŞTARAFI 1 İNCİ SAYFADA —

bütçe zaruretleri üzerinde azayı tenvir etmiş ve bu bütçe encümeninin bu sene tuttuğu usulün yerinde olduğunu beyan etmiştir.

Bunu müteakip bütçenin kiraetine başlanarak idare bütçesi bütçe encümeninin tesbit etmiş olduğu şekilde 267492 lira olarak kabul edilmiştir.

Maarif bütçesi müzakeresine başlanırken azadan B. Yusuf Ziya (Bayındır) Maarif bütçesinde yapılan «katiyata» işaretleri hususta düşündüklerini ifade etmiştir.

Nuri Esen — Biz, yüksek meclisin bize verdiği varidatı tevzi vazifemizi yaptık. Bu tevzi hizmet kısımlarına tahsis ederken, bu tahsisatla yapılacak hizmetlerin en mühimlerini ayırdık. Masraf bütçesinin muhtelif fasıllarında tasarruflar yapılması mümkün olacaktır. Tasarruflara göre maarif bütçesinin takviyesi salâhiyetini vilâyet encümenine vereceğiz.

Yusuf Ziya (Bayındır) — Bütçe encümeni vaziyeti tasarrufla idare etmek istiyor. Biz kendilerinden varidat kaynakları bulmalarını temenni ediyorduk. Biz Maarife «dur» demek mevkinden değiliz. Daima ileri gitmesini istiyoruz.

Ekrem Oran — Bu mecliste maarif bütçesinden bir lira bile tenziline taraf tek aza yoktur. Kadro zarureti bazı fedakârlıklar yapmamızı mecburî kılıyor. Kidem zamları için bize tahakkuk etmiş bir borç göstermediler.

Burada Maarif müdürlüğü adına izahat veren Maarif müdürü muavini, 380 muallimim kidem zamlarının tesbit ve tahakkuk ettirilerek Vekâletçe tasdik edildiğini beyan etmiştir.

Maarif bütçesinin müzakeresi sırasında mektep faaliyeti sahasında faydalı münakaşalar olmuş ve her ihtiyaç gününde «bütçe zarureti» sınırlanmış kalmıştır. Vali B. Fazlı Güllüç tekrar izahat yaparak bütün dairelerin ihtiyaçlarının tam olarak temini için (beş milyonluk) bir bütçeye ihtiyaç olduğunu beyan etmiştir.

Maarif bütçesi, bütçe encümeninin tesbit ettiği şekilde 840,318 lira olarak kabul edilmiştir.

Nafia bütçesi, uzun müzakerelerden sonra bütçe encümeninin tesbit ettiği şekilde ve 95,584 lira olarak kabul edilmiştir.

Bunu müteakip ziraat bütçesinin okunmasına başlanmıştır. Ziraat bütçesi okunurken söz alan B. Mehmet Aldemir (Çeşme) şunları söylemiştir:

— Bu memleketi kuran ve kurtaran en büyük adam 1923 yılında «eğer bu memleket halkının ekseriyeti azimesi çiftçi olmasaydı, biz bugün yer yüzünde muhafaza mevcudiyet edemezdik» demiştir. Devletin temel taşı teşkil eden bu sabırlı ve çalışkan unsurun refahına hizmet edebilmek için iki buçuk milyonluk bir bütçeden 14 bin liranın ayrılması, alelusül buraya konmuş rakamdan başka nedir? Biz ziraat memurlarını masa başlarında kırtasiyecilik yapmak, istatistik memuru görmek için değil, onları çiftçinin ve köylünün ayağına kadar gitmek için idare heyeti azalıklarından dahi aldık. Bu basit rakamla ziraat memurları ne yapabilirler?

Bu sebeple ziraat bütçesini ihtisas encümeninin teklifi derecesinde yükseltmeyeceksek mâna ifade etmiyen küçük bir rakamı bütçede taşımaktan ise ziraat teşkilâtının tamamen lâğvını encü-

men arkadaşlarımla teklif ediyorum ve bütçe encümeninin teklifi ettiği ziraat bütçesinin kabulüne muhalif bulunuyorum.

Bunun üzerine meclisten bazı azalar B. Mehmet Aldemir «Edebiyat yapıyorsun» diye seslenmişlerdir.

B. Aldemir — Bizi şair yetiştirdiğinizden dolayı teşekkür ederiz.

Refik Sandıkoğlu — İhtisas encümeninin pamuk ziraatine tavizan yardım edilmesi hakkındaki teklifinin bütçeden çıkarılmasına itiraz etmiş, vali bunun başka yollarla vilâyetin telâfi edeceğini söylemiştir.

Ziraat bütçesi kabul edildikten sonra baytar bütçesinin müzakeresine geçilmiştir. Baytar bütçesinin müzakeresi sırasında veteriner müdürü izahat ve gerek bütçe encümeninin, bütçedeki 4 mücadele memuru tahsisatını tayyettiğini söylemiştir.

B. Nuri Esen, mücadele memuru adı ile geçen sene bütçelerine ilâve edilen bu memurların veteriner müdürlüğü dairesinde daktilo olarak istihdam edildiğini söylemiş ve bütçe zarureti dolayısıyla bunun yapıldığını beyan etmiştir. Baytar bütçesi de 33708 lira olarak kabul edilmiştir.

Sihhat bütçesinin müzakeresi sırasında münakaşalar olmuş ve sihhât bütçesi 237,812 lira olarak kabul edilmiştir.

Âdi ve fevkalâde masraf bütçeleri heyeti umumiyesi, varidat bütçesiyle müteavizin olarak 2,609,650 lira olarak tespit ve kabul edilmiştir.

Vilâyet meclisi Pazartesi günü toplanarak bütçe nizamnamesini tesbit ve kabul edecek ve toplantılarına vaktinde nihayet verecektir.

Alman fütuhatına karşı İngiltere, Amerika, Fransa fevkalâde tedbirlere başvuracaklar

— BAŞTARAFI 1 İNCİ SAYFADA —

Bu resmi tebliğ ilâveten şu malumat veriliyor: Tam salâhiyet profesörü mebusan meclisi bürosuna yarın sabah tevdi edilecek ve başvekil aynı celsede projenin derhal müzakeresini talep edecektir. Umumî ibarelerle tahrir edilmiş olan proje, resmi tebliğde kaydedilen formüle tevfiyan «Fransanın kuvvetlerini tahkim ve tezyit için hükümete elzem olan salâhiyetlerin verilmesini» talep etmektedir. Çok vasi olan bu salâhiyetlerin önümüzdeki 31 ilteşrine veya 30 son teşrine kadar muteber olmasının talep edileceği tahmin edilmektedir.

Diğer taraftan hükümet, âyan meclisi reisleriyle de, tam salâhiyet lâiyhasının pazar sabahı âyan meclisi bürosuna tevdi ve aynı gün öğleden sonra müzakeresi hususunda mutabik kalmıştır.

Yeni bir istişareye kadar nazırların Paris'ten ayrılmaları talik edilmiştir. Yalnız hariciye nazırı B. Bonnenin, reisicumhur B. Lebrünin refakatinde Londra'ya yapacağı seyahat branşını teşkil edecektir.

Fevkalâde salâhiyet lâiyhasının esbabı ve gayesi yarın sabah mecliste bildirilecektir. Umumiyetle, yarın öğleye doğru mebusan meclisinde hariciyâ saiyet müzakeresi nihayet bulacaksa da hemen itimat reyî mevzuubahis olmayacaktır... Zira hükümet fevkalâde salâhiyet lâiyhasının kabulünü, müzakerenin tabii neticesi ve müeyyidesi telâki etmektedir.

Lâiyhanın mecliste müzakereden evvel hangi komisyona tevdi edileceği düşünülmüştür. Maliye komisyonu yerine

çok eyi sonuçlar elde edilmektedir. Geçen yıllarda olduğu gibi bu kurslara Edirne ve Uzunköprüde bu sene de devam edilecektir. Kurslar açılmak üzere bulunuyor. Bunun için gereken tahsisat Ziraat vekâleti tarafından gönderilmiştir.

Ayrıca kozacılara dağıtılmak üzere Vekâletten hastaliksız bücke tohumları da istenmiştir. Bu arada geçen ve evvelki yıllarda Bursa ve Beypazarı'dan getirilen dut tohumlarından bölge fidanlarında yetiştirilen fidanlar halka dağıtılarak yeniden dut bahçeleri tesis edilmektedir.

Ziraat Vekâleti bu maksatla bu sene de 20 kilo Elit dut tohumu göndermiş ve bunlar da kozacılık bölgelerine dağı-

ordu komisyonunun lâiyhayı tetkike memur edilmesi muhtemeldir. Zira bu proje malî mahiyette olmayacak, milletin harp halindeki teşkilâtına ait olan kanunun men ve şümüllünü genişletmeği istihdaf edecektir. Esasen ordu komisyonunda zamanında müzakere edilmiş olan bu kanun beynelmilel gerginlik devrelerinde de tatbik mevkiine girer. Başvekilin mecliste yarın sabah müzakeresini müteakip ordu komisyonu yeni projeyi tetkik edecektir. Meclisteki müzakerenin uzun sürmemesi için söz alacak hatiplerin mikdarı ve söz müddeti tahdit olunacaktır.

Vaşington, 17 (Ö.R) — Matbuat mümessilleriyle bir konferans esnasında reisiicumhur B. Roosevelt, hariciye müteşarî B. Somervelsin gazetecilerle bir içtimada Avrupa vaziyeti hakkında beyanatta bulunacağını bildirmiştir.

Amerikanın bitaraflığı meselesine dokunulunca reisiicumhur gazetecilere bildirmiştir ki: Avrupa hâdiseleri bitaraflık kanununun tadili zaruretinin göstermektedir. Bu tadil kongrenin şimdiki içtima devresinde vukubulmalıdır.

Reisiicumhur bununla beraber kongreye bu mesele hakkında mesaj göndermeyeceğini tasrih etmiştir.

Londra, 17 (Ö.R) — Başvekil B. Nevil Chamberlayn bugün Birmingham'a hareket etmiştir. Bu akşam orada nihüim bir nutuk söylemesi muhtemeldir. Gençlerde aynı şehirde söylediği nutku hatırlatarak başvekil, halî hazırım oldukça farklı şeraiti içinde, yine siyasetini müdafaa edecektir.

Başvekil, yarınki 18 mart günü yetmişinci yıldönümünü idrak edeceğinden Midhandin büyük endüstri şehrindeki hemşehrileri kendisini sevgiyle karşılayacaklardır. Bazı tahminlere göre, bay Chamberlayn bugünden tezi yok, İngilterede günün meselesi olan şu iki dahillî problem hakkında hissiyatını ifade edecektir.

1 — MİLLÎ hükümetin parlamentoda istinat ettiği esasın tavsiti ihtimali,
2 — İngilterede mecburî askerlik hizmetinin tesisi.

Londra, 17 (Ö.R) — Avam kamarasının bu sabahki celsesinde, başvekilin yerine beynelmilel meseleler hakkında muhtelif suallere maliye nazırı sir con Saymen cevap vermiş ve Almanyanın Londra sefirinin hariciye nazırı Lord

rupa hâdiseleri hakkında resmi işarılar da bulunduğunu bildirmiştir.

Maliye nazırı, B. Hitlerin Pragda neşredilen emirnamesi mucibince bütün eski Çekoslovakya arazisinin artık Alman devletine ait olduğunu ve Macarların da Rütenyayı tamamen işgal ettiklerini haber vermiştir.

İlâveten bildirmiştir ki: İngilterenin Berlin sefirini geri çağırması müstaceellen tetkik mevzuudur. Sir Nevil Henderson raporunu vermek üzere Berline gelmeğe davet edilecektir.

Sir Con Saymen, Çek milletinin liderlerinin emniyet ve masuniyeti meselesinin Londra ile Alman hükümeti arasında temas mevzuu olduğunu söylemiş ve demiştir ki:

« — Fransanın Sovyetler birliğiyle teması girip girmediğini henüz bilmiyorum. Fakat şunu ilâve edebilirim: Biz Fransızlarla daimî temas halindeyiz. Aneak bu hususta tafsilât veremem.»

Berlin, 17 (Ö.R) — İngiliz sefiri Sir Nevil Henderson Beynelmilel vaziyet hakkında raporunu vermek üzere hükümeti tarafından Londraya çağırılmıştır. Alman hükümet merkezini cumartesi akşamı terketmesi muhtemeldir. Hareketinden evvel sefir, Fon Ribbentropa vekâlet eden hariciye müteşarîni ziyaret edecektir. Resmî mahafil bu mülaakatın vukuundan evvel İngiliz sefirinin Londradan hareketi hakkında bir mülaalâa yürütmeğe imkân mevcut olmadığını bildiriyorlar.

Bir tavzih

Hasan ecza deposu İzmir şubesi müdürü B. Cevat Eksis imzasıyla aldığımız «tavzih» de deniliyor ki:

«Gazetenizin 17/3/1939 tarihli nüshasının üçüncü sahifesinde İstanbul hususî başlıklı bir telgraf yazısında merkezimiz İstanbul Hasan deposunun göya kasten yakıldığı yazılmaktadır. Ve bu meydana depo sahibi Bay Hasan nezaret altında bulunduğunu bildirdiyorsunuz. Her türlü sayıbeden uzak yüksek mevkiî tüccarîyesi olan Bay Hasanın çok büyük zararını mucip olan bu müessif hâdisede hiç bir günâ alâkası olmadığını ve bay Hasanın nezaret altında bulunmadığını gazetenize az önce şifhanda

DOKTORUN KÖŞESİ:

Çocuk yatağını neden ıslatır?

YAZAN: Dr. G. A.

Çocuk olmyanlardan da bazılarının başına gelebilir. Arabistandan gelmiş eski hemşehrimiz gibi rüyasında «minare, minare» üstünde, kendisini de onların üstünde görür de korkusundan... Tanıdığım İstanbullu bir delikanlı, iç güveysi olarak evlenmiş ve geldiği gece yeni gelinin ipekle işlenmiş yatak takımını ıslatmıştı.

Fakat bu hal daha ziyade çocuklarda olur... Pek küçük yaşta çocuğun kundağı, beşiğini, ıslatması tabii bir şeydir... İki yaşına gelince artık «temiz» kalmasını, yani gündüz ihtiyacını haber vermeyi, gece de uyanıncaya kadar beklemeyi bilmelidir. Bazıları gündüz haber vermez de, gece yataklarını ıslatırlar. Hem de üç, dört, beş yaşına kadar, daha sonra bile... Kimisi beş yaşına kadar ıslatmaz da sonra kendini unutmaya başlar ve öylece devam eder.

Bazıları her gece yataklarını ıslatırlar, bazıları da arada sırada... Üstüste bir kaç gece ıslattıktan sonra uzunca bir müddet temiz kalkan çocuklar da vardır. Kimisi gündüzleri bile kaçırır. Kimisi uykusunda rüya görerek yatağını ıslatır, kimisi hiç bir şey duymadan...

Yatak ıslatan çocukların hali, bu kadar başka başka türlü olmakla beraber, bu illete karşı bir örnek çare arayanlar çoktur. Halbuki yatak ıslatma şeklinin türlü türlü olması bunun sebeplerinin de ayrı ayrı olduğunu delâlet eder.

Rivayete göre, vaktiyle firenlerin arasında bayan Fuke adında kibar bir kocakarı çıkmış, yatak ıslatan çocukların hepsine örnek bir deva bulmuş: Gece yatağını ıslatan çocuğa sabah kahvaltısı olarak bir fare kızartması zorla yedirilmiş ve zavallı çocuk korkusundan bir daha yatağını ıslatmamış.

Pek zalimce bir deva, diyeceksiniz. Fakat, bugün, yatağını ıslatan çocuğu dövmek, yahut kızgın demirle korkutmak, hattâ sadece tekdîr etmek te, o kocakarının bulunduğu çareden daha makul ve daha inasfî sayılmalıdır. Bunların hepsi birer işkenceden ibarettir ve işe yaradıkları da pek işidilmez... Çocuğun yatağına, yatak çarşafı ıslanma işiyle de bir çingurağı hareket ettirecek elektrik tertibatı yaptırıp çocuğu daha ilk damlada uyandırmak zalimce görünmese bile çocuğu tatlı uykusundan uyardığı için gene bir işkencedir. İşkence yaparak tedavi etmek işe yarasa bile, çocuğa böyle tedavi usulü tatbik etmek akıllıca bir iş değildir. Halbuki bu işkencelerin hiç biri fayda da vermez.

Doğrusunu isterseniz, işkencenin aksine, çocuğa güzellikle nasihat etmenin de faydası şüpheli kalır. Tokatla, tehditle korkanlar gibi bazıları da nasibatten fayda görürler. Fakat pek azı... Çocuğa ne köteke, ne de nasihat fayda verir. Sebep de pek basittir. Çocuğun yatağını ıslatması türlü türlü sebeplerden ileri gelir. Onun için iyisi, yatağını ıslatan çocuğu mütaahhas çocuk hekimine muayene ettirerek bu halin sebebini araştırmak ve ona göre hastalığın tedavî ettirmekdir.

Çoğunda bu hal idrar yolunda şekilde bir yanlışlıktan ileri gelir. Küçük bir amelîyatla düzeltilince çocuğun işi de düzelir. Bazılarında da idrar yolunda ehemmiyetli bir hastalık çocuğun geceleri yatağını ıslatmasına sebep olur da bunu vaktinde anlayıp tedavi ettirmeyince hastalık ilerler. Meselâ çocuğun böbreğinde, yahut mesanesinde verem hastalığı. Çocuklarda şekerli yahut şekerless diyabet hastalığı bu hale sebep olur. Bunu da vaktinde tedavi ettirmek lazımdır.

Saralı çocuklar yataklarını ıslatırlar. Bazısında da asil sebep, babasının çok alkol kullanması yahut frengi hastalığına tutulmuş olmasıdır. Annelerin de çok dayak yiyen zavallı çocuklar da böylelerdir.

Bu sebeplerin hiç biri bulunmasa bile çocuğun kabahatini hâlâ tembelligine atfetmek doğru değildir. Gündüz mektepte ayakta durarak ceza gören çocuk gece yatağını ıslatır. Çok koşarak fazla yorulan da öyle. En sonra da hormonların tesiri düşünülmelidir. Bülgü yaşına yaklaşan koca çocuklardan bazıları ayakta durdukları vakti idrar albüm çıkarırlar, kimisi de gece yatağını ıslatır. O vakit koca çocuğu büsbütün ayıplarız. Halbuki zavallı delikanlı olmağa yaklaşıyor için bu hal başına gelir. Yatağı ıslatmak bir hastalıktır. Hastalık ayıplanmaz, hasta dövülmez, tedavi edilir.

Bu sebeplerin hiç biri bulunmasa bile çocuğun kabahatini hâlâ tembelligine atfetmek doğru değildir. Gündüz mektepte ayakta durarak ceza gören çocuk gece yatağını ıslatır. Çok koşarak fazla yorulan da öyle. En sonra da hormonların tesiri düşünülmelidir. Bülgü yaşına yaklaşan koca çocuklardan bazıları ayakta durdukları vakti idrar albüm çıkarırlar, kimisi de gece yatağını ıslatır. O vakit koca çocuğu büsbütün ayıplarız. Halbuki zavallı delikanlı olmağa yaklaşıyor için bu hal başına gelir. Yatağı ıslatmak bir hastalıktır. Hastalık ayıplanmaz, hasta dövülmez, tedavi edilir.

Bu sebeplerin hiç biri bulunmasa bile çocuğun kabahatini hâlâ tembelligine atfetmek doğru değildir. Gündüz mektepte ayakta durarak ceza gören çocuk gece yatağını ıslatır. Çok koşarak fazla yorulan da öyle. En sonra da hormonların tesiri düşünülmelidir. Bülgü yaşına yaklaşan koca çocuklardan bazıları ayakta durdukları vakti idrar albüm çıkarırlar, kimisi de gece yatağını ıslatır. O vakit koca çocuğu büsbütün ayıplarız. Halbuki zavallı delikanlı olmağa yaklaşıyor için bu hal başına gelir. Yatağı ıslatmak bir hastalıktır. Hastalık ayıplanmaz, hasta dövülmez, tedavi edilir.

Bu sebeplerin hiç biri bulunmasa bile çocuğun kabahatini hâlâ tembelligine atfetmek doğru değildir. Gündüz mektepte ayakta durarak ceza gören çocuk gece yatağını ıslatır. Çok koşarak fazla yorulan da öyle. En sonra da hormonların tesiri düşünülmelidir. Bülgü yaşına yaklaşan koca çocuklardan bazıları ayakta durdukları vakti idrar albüm çıkarırlar, kimisi de gece yatağını ıslatır. O vakit koca çocuğu büsbütün ayıplarız. Halbuki zavallı delikanlı olmağa yaklaşıyor için bu hal başına gelir. Yatağı ıslatmak bir hastalıktır. Hastalık ayıplanmaz, hasta dövülmez, tedavi edilir.

(İÇKI İÇME!)
EBLEH, ABTAL, SAKAT çocuk sahibi olmamak istiyorsan içki içme!
Çocuk Esigeme Kurumu Genel Merkezi

Trakyada arıcılık çalışmaları devam ediyor

Edirne 16 (Hususî) — Trakyada arıcılık bu sene ümit verici bir durumdadır. Arıcılık müteahhas ve ustaları kovanları dolaraşarak arıların kiş geçirme vaziyetlerini kontrol etmekte ilkbahar hazırlıklarını yapmakta zaif olanları şerkerle beslemekte ve boş kovanlar için de ilkbahar oğullarından doldurmak üzere hazırlanmaktadır. Arıcılık kursu ve kongrelerinin bu sene de Ağustos

Geçen sene Macaristandan getirilen arı çiçek tohumları tecrübe için yer yer ekilmektedir.

Tavukçuluk ta ileri bir durumda bulunuyor. Bölge dahilinde bulunan 6 tane 300 erlik, 2 si 150 serlik kulüçka makineleri faaliyete geçirilmiş ve mahsul vermeğe başlamışlardır.

Edirne 16 (Hususî) — Trakyada kozacılığın inkişafı için alınmakta olan

4 KARILI IMPARATOR

— 155 —

BIZANS SARAYININ İÇ YUZU

Ölüm Tuzağı Kurulmuştu...

Sofi anne, Sebastyanonun içeceği şarabının içine uyku ilacını koymuş, zehirli ve sihirli hançerini eline alarak onun yatağı altına saklanmıştı

Marina, «Sofi Anne» yi elinden tutarak karanlık koridorlardan geçirdi.

Nihayet, şamdanlarla aydınlatılmış olan sarayın arka kapı yoluna girdiler.

Bu yol, bu gece sarayın kadın misafirlerinin geçmesine tahsis edilmişti.

Sebastyanonun odasının da yine bu yol üzerinde olduğunu biliyoruz.

Marina, Sofi anneyi işte doğruca bu odanın önüne götürdü.

— İşte burası...

Dedi... Sihirbaz kadın, bu odanın kimin odasını sormadı. Ne hacetti. İntikam planlarını altüst eden adamın odasını olduğunu bilmesi kâfi değil miydi?..

Odaya ilkönce Marina girdi.

İçeride kimsenin bulunmadığına emin olduktan sonra Sofi anneyi çağırdı.

Masa üstünde, yedi kollu bir şamdanın ancak iki mumu yanıyordu.

Şamdanın yanında içi şarap dolu gülmüş bir bakraç ve iki tane de gülmüş kupa vardı.

— Kızım.. Sen artık git. Ben yapacağımı biliyorum.

Dedi.. Marina :

— Dikkat ediniz.. Dedi.. Burada işiniz bittikten sonra ve sabah olmadan sarayın arka kapısından çıkınız.. Hem geç kalmayın... Çünkü kumandan ziyafet biter bitmez odasına yatmağa gelir.

— Kumandan mı?.. Ne kumandanı?..

— Bu odanın sahibi sarayın bütün muhafız kuvvetlerinin kumandanı ve aynı zamanda da imparatorun sağ koludur... Her halde siz buraya büyü falan yamağa geldiniz.. Vakti muhterem peder bana niçin sizi buraya getirdiğini söylemedi amma.. Ben tahmin ediyorum..

Marina, Sofi annenin odada kalmaacağını umuyor ve onun buraya bir azrail gibi girdiğinin farkında olmuyordu.

Sofi anne gülmüştü..

— Merak etme kızım.. Dedi.. Ben işimi çabuk bitiririm..

Marina, odadan çıktı..

Gaybubeti dikkati çekmemek için koşarak vazifesi başına döndü..

Sofi anne yalnız kaldı.

Odanın içini baykus gibi gözleri ile tetkik etti. Köşede... Yatak vardı.

Bu yatak... Öldürmek istediği adamın yatağı idi..

O, buraya.. Bu odaya girecek ve bu yatağa yatacaktı.

Uykusu... Onun son ve ölüm uykusu olacaktı..

Fakat... Ya uyumazsa..

Ya... Son anda bir engel çıkarsa..

İntikamının eşğine gelmiş olan Sofi anne, bu ihtimali de uzaklaştırmak istiyordu..

Yıldı bir lira verip Çocuk Esirgeme Kurumuna ÜYE olursanız yoksul, bakıma muhtaç, kimsesiz yavruları kurtarmış olursunuz.

yardu..

Gözü... Masanın üzerindeki şarap kabına ilişti.. Bu kap ve... Bu kadehler elbette ki buraya gelecek olan adam içindi..

Ve yine bu adam... Muhakkak şaraba düşkünlü ki odasına bu hazırlık yapılmıştı.

Sofi annenin suratında manalı bir tebessüm yer buldu. Elini göğsüne soktu.

Oradan bir şişe... Ufak bir şişe çıkarıldı.. Bu şişenin muhteviyatını şarap kabının içine boşalttı.

— Tamam.. Diye mırıldandı... Eğer geldiği zaman şarap içerse.. Bu içtiği şarap onu belki saatlerce ayılmıyacak bir

uykuya daldıracağı ve o... Bu uykusu içinde benim zehirli ve sihirli hançerimin altında can verecek, gözlerini bir daha bu dünyaya açmayacaktır.

Sofi anne, sanki bu düşüdüğülerinin ve tasavvurlarının muhakkak surette neticesini alacak imiş gibi peşinen sevinirken yine göğsünden çıkardığı ucu keskin ve zehire batırılmış, sihirli ateşte kızdırılmış hançerine baktı.

Sonra... Kurbanının gelmesine intizar yatağına altına... Karyola vazifesi gören sedirin altına girerek... Beklemeğe başladı..

-- BITMEDİ --

Slovakya nasıl bir memlekettir?

Slovakyanın tarih ve coğrafyasına kısa bir bakış

Garbında küçük Karpatlar, şimalinde Tatra dağları, şarkında Tunaya akan Udava suyu ve cenubunda Tuna bulunan Slovakya, büyük bir ziraat memleketidir. Büyük ve geniş ovaları her türlü hububat ziraatine elverişlidir. Bu bakımdan Slovakya, Çekoslovakyanın zahire anbarı sayılır.

Slovakya toprakları 48933 karekilometre, nüfusu üç milyon kadardır. Fakat bu nüfus arasında çeşitli milletler ve hayli macar da vardır.

Çambel'in ileri sürdüğü bir nazariyeye göre Slovaklar, cenup Slavları grubunun bir kolu olmak iktiza eder. Fakat, umumen kabul edilmiş olan diğer bir müतालaya bakılırsa bunlar, kendilerine irkan yakın bazı kabilelerin gelip Moravya ve Bohemyaya yerleştikleri çağlarda Oder ve Vistül taraflarından müstakbel Macaristanın şimal muntakalarına göç etmiş kabilelerden ibarettirler.

Slovakya, IX uncu asırda Büyük Moravya hükümetinin bir parçası olmuştur. 906 tarihinde Macarların bu devleti yıkmaları üzerine bir müddet Lehlerle Çekler arasında münazaa mevzuu olan Slovakya XI inci asır başlangıcında tamamıyla Macar hâkimiyeti altına girmiştir. Bu hâkimiyet, Slovak medeniyetinin inkişafını tevkif etmiş de Slovakyanın şahsiyetini tahribe muvaffak olamamıştır.

XIX asır başlangıcında, Macarlar lâtinçeyi kaldırarak yerine Macarçayı ikame edip Sentetyen tahtına tâbi büyük bir Macar imparatorluğu kurmak istedikleri sıralarda bu vaziyet değişmiş ve Slo-

vaklar, bahsettiğimiz Macarlaştırma politikasına karşı şiddetle mücadeleye kalkmışlar. Matika Slovenska adıyla ve halkı terbiye maksadıyla bir cemiyet kurulmuş da bir muvaffakiyet elde edememişlerdir. 1914 harbi başladığı sırada iki milyon slovakın Macar parlamentosunda ancak iki mebusu vardı. Harp esnasında slovaklar itilâf devletlerine sarîh surette temayül göstermişler ve Çek mebusların Viyana parlamentosunda takip ettikleri usulü Budapeştede takipten geri kalmamışlardır.

Slovaklarla Çekler, Amerikanın Pieburg şehrinde, 1918 mayısında akdettikleri bir kongrede Çekoslovakya devletinin kuruluşuna dair anlaşma imza ederken Slovakyanın hususi bir idaresi, parlamentosu ve adliyesi ve Slovakçanın resmî lisan olacağını tasrih etmişlerdir. Merkezi Avrupa imparatorlukları dağıldıktan sonra Çekler Slovakya'yı işgal etmişler ve Bratislavada bir Slovakya kabinesi kurulmuştur. Fazla bir kültür sahibi olmayan, çoğu katolikliğe salik ve idealist ziraatçilerden ibaret olan Slovaklarla iyice tekâmül etmiş ve müsbet fikirli Çeklerin bir arada yaşamak zaruretinde kalmaları hayli mühim anlaşmazlıkları intaç etmiştir. Bu sebeple, Slovakya halkı partisi - ki istiklâl taraftarı idisenelerce şiddetli tahriklerde bulunmuşlardır. Ve nihayet, Slovakya, 1 temmuz 1928 tarihinde hususi idaresi, parlamentosu ve hükümetçe tayin olunmuş bir reisi bulunan bir ayalet haline getirilmiştir.

Ancak, o tarihten sonra, istiklâl taraf-

— Karı.. karı..

Diye seslendi. Kadın koşarak geldi. Numanın kazması altında mermer bir taş görünce :

— Aman.. Galiba bu iş sahiye benziyor.

Dedi.. Filhakika mermer taşın altında bir delik gözükmüştü. Ve bu delikte de koskocaman bir küp meydana çıkmıştı..

— Ah kocacığım.. Sen çok yoruldu.. Bak. Kan ter içinde kaldın.. Sana pek yazık.. Çık çıkurdan dışarı.. Biraz da ben yardım ederim..

Dedi.. Numan :

— Hayır.. Yorulmadım..

Dedi ise de kadın :

— Nasıl yorulmadım.. Sen kendine hiç acımıyorsun.. Sen bizim başımızın tacısın.. Biz senin sayende ekmeç yapıyoruz.. Sana yardım etmez ve seni korumaz da ne yaparım..

Diye bir hayli riyakâr diller döktü.

Nihayet ikisi bir olup açılan delikten kocaman bir küpü zorlayarak çıkardılar. Bir de ne baksınlar.. Küptün içi lebelep altın dolu..

Kadın bunu görtünce az kalsın aklını oynatacaktı..

Derhal kocasının boynuna sarıldı.

— Ey benim talihli kocacığım.. Dedi..

VAYDMAN... DAVASI

Bütün dünyanın alâka ile takip ettiği dâvanın röportajı

— 3 —

Vaydman itiraf ediyor

FAKAT...

Müdafaa vekilleri bu itirafı kabul etmiyorlar ve bu işte (bir meslek sırrı) vardır.. Diyorlar

Şahitlerin ifadelerinde bir mübhemiyet var..

Celse, 13.30 da, yani evvelce tayin edilmiş zamandan tam yarım saat sonra açıldı.

Reis — Lizobre meselesinden işe başlıyoruz. dedi. Vaydman, söylemeği mi, yoksa sizi istintak etmeğimi mi tercih edersiniz?

Vaydman — Sual sorulmasını tercih

ve bu sözleri, bir yarım omuz kaldırma ile söyledi.

Reis — Mösyö Lezobreden, kiralyaçağımız villanın ziyareti sırasında randevü aldığınızı kabul ediyor musunuz?

Vaydman, mösyö Lezobrenin oto için katledildiğini, portfolyodaki paraların çalındığını kabul etmektedir. Fakat bu sırada Metr Planty, Versay baro reisi ayağa kalktı ve şu beyanatta bulundu:

— Ben, mösyö Lezobrenin Vaydman tarafından katledilmediğine kanım. Kendisi için çok aziz olan bir vaziyet dolayısıyla her şeyi kabul etmeği kararlaştırmıştım. Heyeti hâkime bizim ne kadar feci bir vaziyette olduğumuzu tabii anlamaktadırlar.

Biz burada bir meslek sırrına bağlı bulunuyoruz.

Müdafaa vekillerinin önündeki bir sırada oturmakta bulunan mösyö Lezobrenin dul zevcesi Metr Plantynin bu beyanatını hayretle dinledi.

Dul madam Lezobrenin vekili kadın avukat Lüsül Tinarye ayağa kalktı ve dul kadın kadar bir teessür içinde Vaydmana tekrar şu suali sordu:

— Mösyö Lerobzenin ailesi, hakikati bilmek hususunda en ziyade alâkadar mevkidedir. Vaydman, sizi bir defa daha hakikati söylemeğe davet ederim. Eğer itiraf arzu ve niyetinde iseniz, bugün en müsaid bir gündür!

Vaydman, homurdanır gibi bir vaziyetle, ilk ifade ve iddiasında ısrar ettiğini söyledi.

Metr Planty — Şu halde, mösyö Lezobreyi siz mi öldürdünüz?

— Evet!

Reis—Vaydman burada cereyan eden sözleri anlıyorsunuz, mutavassıta lüzum yok, değil mi?

— Hayır!

Jüri heyetine tahkikatı arzetmiş olan komiser Prinbormyeye yedinci Jüre bir sual sormak istedi.

Jüre komiserden Mon Plezir veya

Vaydman, Milyon ve Jan Blanka şantaj ve cinayet muhitinde beraber yaşamış olan Kolet Triko

ederim!

Reis, bir iki kısa cümle ile mösyö Lezobrenin 27 ikinci Teşrin 1937 de izah olunan katlini izah etti.

Reis — Sizin gibi açık göz bir adam nasıl oluyor da mösyö Şot'un kart dövizitini Pengenin nezdinde bırakıyor? Biliyorsunuz ki sizi bu kart vizit sayesinde buldular. Bunu unuttuğunuzu biliyor musunuz?

Vaydman bilmediğini, hatırladığını

tarları faaliyetlerini oldukça azaltmışlardır. Slovenlerin Almanyaya iltihakından sonra bir müddet sükknet bulmuş görünen Slovakya, son ihtilâl hareketini müteakip bugünkü vaziyeti almıştır.

Sen çok bahtı açık bir adamsın... Ben şimdiye kadar senin kıymetini bilmedim amma.. Bundan sonra bileceğim.

Numan, küpteki altınlardan bir avuç alarak cebine koydu ve evden çıkmağa hazırlandı..

Kadın :

— Nereye :

Diye sordu. Numan :

— Bulduğumuz bu para bizim malımız değildir. Dedi.. Onu padişaha haber vermeğe gidiyorum.. Defineyi padişahın toprağında buldum. Bu onun hakkıdır. Eğer isterse bizim yüzümüzü güldürmek için bunun bir miktarını bize verir.

Kadın yine feryadı bastırdı..

— Sen apdal mısın nesin.. Bizim burada bulduğumuz bu parayı padişah nereden bilecek.. Sen kendi kusmetini kendi elinle başkalarına veriyorsun.

Dediye de Numan dinlemedi ve doğruca Padişahın sarayına gitti.

Muhafızlarına :

— Beni, dedi, hükümdarın huzuruna götürün.. Ona diyeceklerim var..

Muhafızlar ne diyeceksin diye sordularsa da Numan söylemedi.

Padişaha haber verdiler. Numan huzura çıkınca :

-- BITMEDİ --

Müdafaa vekili Balmarı

celbettini gördünüz mü? Ey etrafında başka kimse var mı idi?

Komiser — Hayır.. Hiç bir kimse yoktu.

Metr Moro — Vulzi - Giafferi villasının bu iddia edilen tenhalığı bizi alâkadar etmez. İki el silah atıldığı da şüpheli olabilir ve bu sebeple komşular tarafından da tabii duyulmuş olmaz. Bu tenhalık ancak müdafaa'yı alâkalandırır.

Vaydman Fromeri hapishanede mi tanıdı? Mevkuf Soerbreşi Fromer de tanıyor mu idi? Bu cihetin de tenevvürü lâzımdır.

Vaydman, her iki suale de müsbet cevap verdi ve şunları da ilâve etti:

— Fromer Soerbreşi tanımadığı olmasa imkânsızdır!

Reis — Ne için?

Vaydman — Soerbreş benimle beraber hapishane kütüphanesinde idi.

Sen Klod icar ve isticar acentesi matmazel Vangleyesen davet edildi.

Metr Lüsül Tinary — Sizin patronunuz mükemmel bir zat değil mi? Eğer oldukça az namuslu ve yahut itibarı güç bazı ahlâk ve âdetleri olan bir adam olduğunu duyarsanız hayret etmez misiniz?

Şahit — Ah.. tabii.. Tabii!

Metr Planty, Metr Tinoyrenin meraklı şeylerle uğraşmasına mukabele eyle-

Vaydmanın cinayetlerini kafasında hazırladığı yatak odası

Vulzi villalarından atılacak silahların seslerinin komşular tarafından işitilip işitilmediğini sordu.

Bunun üzerine Metr Moro - Giafferi ile Metr Balmarı arasında uzunca bir münakaşa cereyan etti. Ateşli müdafaa, muhakemenin Vulziye naklini istiyordu.

Metr Planty — Vulzideki komşulardan birisi kâfi derecede calibi dikkat bir şey duymuş olabilir, bunu haber veremez mi?

Reis — Söylendi mi?

Metr Planty — Hayır.. Fakat Çarşamba günü getirilebilir!

Reis — Hattâ bugün bile. Bir şahidi mahkemeye getirmek en basit bir meseledir.

Metr Jakelin Lanz, Fromer ailesinin vekili sıfatıyla komisere şu suali sordu:

— Bay komiser, siz Vaydmanın iki arkadaşınız üzerine iki el ateş ettikten sonra hâdiseye yerine geldiniz. Silah seslerinin bazı kimselerin nazarı dikkatini

rek:

— Metr - Tinoyrenin ileri sürdüğü bu haller, şahsi ahvaldır ve sırası geldiği vakit izah olunacaktır! dedi.

Acentelerden Şoke, Vaydmanın Sen Klod garından başka halini bilmediğini söyledi.

Acente — Tabii kafasının içindekileri bilemem.

Metr Planty — Vaydmanın kendisini tanıtmak için gayret sarfetmesine rağmen (gülüşmeler) bu adam onu tanıtmakta ısrar ediyor.

Metr Tinoyre, bu münakaşayı kısa kestii ve Vaydmana Lezobru öldüren kurşunun kendi tabancasından çıkıp, çıkmadığını sordu.

Vaydman — Evet!

Fakat bu da münakaşayı kesmedi, ve müdafaa mücadelesi uzadı.

Metr Planty — Fakat bunda bir muamma var mı?

-- BITMEDİ --

Kırk Vezir

Masal masal içinde

— 69 —

Uykusunda yine o ak sakallı pir gözüktü..

— Ya Numan!.. dedi. Kalk ve başının ucunu kaz. Kismetin oradadır.

Numan, uyandı ve rüyasında gördüğü bu hale müfit olmadan tekrar uyudu.

Pir, tam üç defa üstüste rüyasına girdi ve her defasında :

— Ya Numan.. Kalk.. Başının ucunu kaz.. Senin kismetin oradadır.

Diyordu..

Adamcağız nihayet :

— Her halde bu işte de bir hikmet ve keramet vardır.. Diyerek eline kazmayı aldı ve yattığı yerin baş ucunu kazmağa başladı..

Onun bu halini gören karısı yanına geldi..

— Ne yapıyorsun.. Orasını ne diye kazıyorsun..

Dedi.. Numan rüyasını karısına an-

lattı. Kadın :

— Sen, dedi, hakikaten deli olmuştun. Hiç rüyaya inanıp ta böyle toprak kazılır mı?

Diyerek kocası ile alay etti.

Ve :

— Alâ.. Dedi.. Defineyi bul da görelim.. Eğer çok para çıkarsa yarısı benim ha!..

Numan kan her içinde ve mütemadiyen kazma sallıyordu..

Bir aralık yoruldu..

— Karıcığım. dedi, gel bir kaç kazma da sen vur.. Bana yardım et ne olur..

Kadın ise :

— Hele biraz daha kaz.. Ben senden fazla yorgunum. Elim ayağım tutmuyor.

Diyerek ipe don serdi..

Numan kazmakta devam ediyordu.. Nihayet yarım adam boyu kazdıktan sonra kazması sert bir cisme temas etti.

Alnımın Kara Yazısı

Bayan "Servet,, in acıklı hayatı

YAZAN: Üç Yıldız

— 39 —

Muhlis bey beni, kadife perdenin yanında bıraktı ve arkadaşlarının yanına gitti.

Ben de, merdivenleri çıkarak «laca» ya girdim. Masanın üzerinde kalmış benim ve Muhlis beyin kadehlerindeki viskileri de içtim.

Başım dönüyordu. Fakat sarhoş olmamıştım. Kafamın içinde bir ân evvel buradan çıkmak, apartmanımıza gitmek ve orada Muhlis beyle başbaşa kalmak, ona her şeyi... her şeyi anlatmak arzusu vardı.

Locanın duvarına asılı küçük aynada başımın tuvaletini düzelttim. Aynamdan rujumu çıkarıp dudaklarımı sürmek üzere idim ki kulağıma bir takım sert ve hidretli sesler aksetti.

Bu sesler arasında Muhlis beyin sesini de tanıdım.

Kendimi göstermekten çekinerek locanın salonuna nazır tül perdesine yaklaştım.

Bir ses, Hikmet beyin sesi: — Böyle kaltaklara bel bağlayacak kadar enai mi oldun Muhlis... diyordu.

Bu söz, Muhlis beyi sinirlendirdi.

Eyi kavıyamadığım sert bir cevap verdi.

Tanımadığım başka bir ses: — Mal tam mal.. Fakat Muhlis bunu yalnız sana yutturmayız.. Biz de pay isteriz...

Dedi.. Ve bu sözü: — Şırrak..

Diye bir tokat sesi takip etti.

Ben, aptala dönmüş bir vaziyette idim.

Bütün bunlar bir ân.. bir dakika içinde oluyordu.

Tokatın şiddetli sesi üzerine onların oturdukları masa etrafında bir karışıklık oldu.

Caz sustu..

Ben, heyecan ve... korku içinde idim..

Kendimi tutamadım..

Kafamı tül perdeden dışarı çıkardım ve aşağıya doğru eğildim.

İşte bu sırada, Hikmet beyin, masa üzerinde duran kalın ve siyah şarap şişesini yakalayıp bu

kadar senelik arkadaşı olan Muhlis beyin kafasına şiddetle indirildiğini gördüm. Ve.. aynı zamanda, Hikmetin yanında olan konuşmuş adamın da... Yumruk vurur gibi elini Muhlis beyin göğsüne şiddetle uzattığını fark ettim.

Muhlis bey hiç sesini çıkarmadan olduğu yere yıkıldı. Ben.. deli gibi bir halde yerimden fırladım.. Locaların bulunduğu dar koridordan çılgın bir halde koştum. Merdivenleri yuvarlanırsa sinim..

Nereye gidiyordum? Ne yapacaktım?

Bunu düşünecek halde değildim.

Salona indiğim zaman her kesin kapıya doğru kaçışıklarını gördüm..

Haykırımlar arasında düdük sesleri de duydu. Bunların hiç birine aldırış etmeden ve doğruca Muhlis beyin yanına koştum.

Muhlis bey.. yüzü koyun yere kapanmış.. yatıyordu..

— Muhlis bey.. Muhlis bey.. Diye seslendim.. Başı hafifçe kalktı..

Görmediğim yüzünden doğru bir inilti geldi.

Sonra kafası... birden ve küt... diye yere alnı üstüne düştü..

Şacımlı başımı yolarak üzerine kapandım..

Onun yüzünü kendime çevir-meğe uğraştım..

Bu sırada elime sıcak bir şey temas etti.

Bu... kandı..

Hikmetin arkadaşının yumruk zannettiğim eli Muhlis beyin hem de tam kalbinin üzerine sustaltı bir bıçak saplamıştı..

Kanı ve Muhlis beyin böyle cansız halini görünce korkunç bir çığlık koparak yere yuvarlandığımı hatırlıyorum..

Alt tarafını biliyorum..

Kendime geldiğim zaman etrafuma bakındım.. Bulduğum yer bana yabancı gelmedi..

Burası neresi idi..

Beni.. bir kanepenin üzerine uzatmışlardı.

Kımıldanmadan etrafımı tetkik

Harp tehlikesi nereden çıkıyor?

Asıl dâva, dünya pazarlarının taksimi ve ilk madde dâvasıdır

1914 - 1918 harbini doğuran büyük ve hakiki dava, dünya pazarlarının taksimi meselesidir. Muhtelif kapitalist devletler, bu meselenin hallini bir türlü istemiyorlardı. Metodla yarışır derecesine terakki eden bu devletler, gitgide endişelenmeğe ve kuşkulanağa başladılar. Nihayet boğuşular: Dört buçuk sene bir boğazlaşma!

Hitlerin iddiasına bakılırsa, bu fırsatı İngiliz arslanı, pençelerinden ancak Almanyanın iktisadi kudretini yok etmek için istifade etti.

Hitlerin sözünde hakikat olan bir taraf varsa, o da, Almanyanın, İngilterenin elinden büyük deniz yolları hâkimiyetini almak için çarpıştığıdır.

Bugün de görüyoruz ki, umumî harp, milletler arası iktisadi yarış davalarını hiç bir suretle halletmemiştir. Bugün Almanya, dünyanın denizci olarak ikinci devleti değildir. Fakat süratle bu dereceye geçmeyecek mi? Meselâ Japonya deniz ticaretini sıkıntıya sokmuyor mu?

İngiltere, harpte biricik rakibini bertaraf ederek pazar mücadelesini ortadan kaldırmış değildir. Bundan başka, bu rakibin yerine başkaları kaim olmuştur. Fazla olarak, Almanya, Tuna ve Latin Amerikası pazarlarında tekrar yükselmiş ve kendisini tekrar göstermiştir.

Harp, galip devletler lehinde pazarları taksim etmedi mi? Vaktiyle bulunan noktaya gelinceye kadar milyonlarca insan varlığı yokedilmekle hiç bir fayda elde edilmedi. Böyle olacağına, masa etrafında münakaşa edilse daha iyi idi.

Teçrübe bize kanlı fakat kıymetli bir ders verdi.

Ya şimdi neredeyiz? Döğüşecek yerde, bu meseleleri masada halletsek daha iyi olmaz mı?.. Bu meseleler ki, bizi yeni bir cihan harbine daha sürüklüyor.

Zamanımızın büyük kavgası pazarların taksimine tevaccüh etmiyor. Fakat bu kavga yalnız manzarasını değiştirdi.. Halbuki aynı tabiatı taşıyor. Şimdi, iptidai maddelerin taksimi mevzuubahis..

Bazı devletler, dünyadaki iptidai maddelerin, büyük endüstri memleketlerinin ihtiyaçları nisbetinde taksim edilmesini istiyorlar. Bu ilk maddeleri, göz boyayıcı sebepler ileri sürerek, yeni toprak taksimatı ile karıştırıyorlar ve birleştiriyorlar.

Hitler şöyle söyledi: «Dünya serveti ya zorla taksim edilecek, yahut sulh yoluyla.. İkisinden biri.»

Zorla mı? Yirmi sene evvel teçrübesini gördük, korkarım ki bu usulü taksim, kimseye yaramıyacak. Zorla yapılacak taksim dünya servetini paylaşmağa, değil, bu zenginliğin mahvolmasını intaç edecek.. Her devletin bir harp için ortaya atacağı vasıtalarla dünya milletleri ehemmiyetli derecede fakirleşecek ve

ettim..

Ve.. derhal anladım.. burası hapishaneden çıktığım ilk gece otelden posta edilerek getirildiğim karakoldu.. Komiser de.. aynı komiserdi..

-- BİTMEDİ --

teessüfle söyliyelim ki, dünyanın asıl en büyük serveti kaybolacak: Medeniyet!..

Sulh yoluyla sözüne gelince, böyle bir taksim usulü olur mu?.. İnsan birisini tepelerse, ister istemez elindekini almak için silâhla onu korkutursa bu sulh ve sükûnla mı taksimdir?

Hitler, devletlere «Ya taksim yahut harp» diye bir teklif yapıyor. Onların da cevabı «hayır»dır.

Diktatörlerin kullandığı usul iyi bir usul değil.. Proletariyen ismini taşıyan milletleri dünya servetine iştirak ettirmek için iptidai madde çıkaran toprakları paylaşmak elzem olan bir şey değildir. Bu iptidai maddeleri hep birden işletmek kâfidir. Bu maddeler mübadele yapıp, işle, veya iş semeresiyle ödenebilir. İptidai madde, tıpkı iş gibi, her yerde hakiki iktisadi imtiyazını bulacak yerde sadece silâhlamağa yaramaz..

Mal mülk mübadelesi ve insan muhacereti durdu ise, iptidai maddeler ve el işleri, millî müdafaa kuvvetleri gibi her tarafa sefer edilmiştir. Bu otarşının kanunudur.

Bugün iptidai maddeler saadet âmilî gibi değil, askerî iktidar âmilî gibi telâkki ediliyor. Sebabi de bu maddeler üzerine her hangi bir talep vaki olursa ehemmiyetle karşılansın diye.

Yalnız, bir dünya konferansıdır ki, siyasi değil, fakat iktisadi olmak şartıyla, bu davaları halledebilir ve sulhun izeti nefsin ve saadetin şansını arttırabilir.

Mekteplerde intizam ve inzibatı temin Muallimler talebeden evel sınıfa girecekler

Ankara (Hususî) — Mekteplerde talebenin gittikçe çoğalmasi, intizam ve inzibatı temin hususunda idare unsurlarını büyük müşküllat karşısında bırakmakta olduğunu göz önüne alan Vekâlet intizam ve inzibatı temini işlerinde muallimlerin de yardımında bulunmalarını kararlaştırmıştır.

Şimdiden sonra zil çaldığı zaman muallimler talebeden önce dersanelere girecekler ve talebenin gelmesinde intizam edeceklerdir. Dersin sonunda da talebe tamamen çıktıkdan sonra muallimler dershaneden çıkacaklardır. Maarif ve vâkâleti bu husustaki kanaatini teşkilâtına şöyle izah etmektedir:

«Öğretmenlik vazifesini, sırf ders vermek suretinde anlyan bir zihniyet taraftar değilim ve öğretmen arkadaşlarımızın, dersten başka hususlarda vaki şikâyetlerinden kendilerinin de benimle hemfikir olduklarını sezmekteyim. Öğretmenin okul içi vazifesi, dershaneye değil, okul kapısından içeriye girildiğinden başlar kanaatindeyim. Bu bakımdan, idarede çalışmayan öğretmenlerimiz, idare vazifesi almış arkadaşlarımızın yardım etmelerini, bir zaruret telâki ediyorum.»

— Daha iyi bir vaziyet ve mevki temin etmek için.

— Allahın himaye ve sahabeti din ve iman erbabi için her tarafta mevcut ve hâkimdir. Kartubada senin Migel Gitterez Savedra adlı bir dostun var mı idi?

— Hayır, monsenyör!

— Halbuki Markiz Antonyaya böyle söyledim.

— Hayır, böyle bir şey söylemedim.

— Pekâlâ, Kartubada bu Mikel Savedrayı tanıdın mı?

— Hayır, monsenyör, böyle bir adam tanımiyorum.

— Portekize nasıl geldin?

— Yalnız başıma, hiç bir kimsenin yardımından, hiç bir maddî vasıtasız geldim! Hududa yakın bir yerde vardığım zaman haydutlar arasında bulunduğumu gördüm. Bir çok günler bu haydutlar içinde kaldım..

Juana, haydutlar arasındaki fecî vaziyetini aklına getirince, teessüründen susmağa mecbur kaldı. Biraz sonra sözüne devam ederek:

— Haydudun reisi olan Fraskito bir müddet benim kadımlık zaafımdan istifade etti. Bundan sonra da beni terkederek Lizbona kaçtı.

— Devam et!

— Ben de bu şehire doğru, ümitsiz bir halde yola çıktım. Hattâ Lizbonu sağ ve selâmet bulacağımdan bile emin değildim. Bu ümitsizliğime rağmen Lizbona kadar gelebildim. Parasız ve pul-suz idim. Burada sığınacak, hizmet mukabilinde bir lokma yeyecek bulacak bir kapı aradım. Kader beni Markiz Antonyanın konağına sevketti.

— Pekâlâ.. şimdi Markizin konağında, senin suğunu teşkil eden vaziyet ve sahneyi de söyle.. Sen orada, müteveffa Markiz Antonyaya, Lizbona baş engizitörlük makamını ısgal eden zatın, senin dostun olduğunu, seni aldatarak sefil ve perişan bir halde bıraktığını söyledim.

— Pekâlâ.. Bu rivayeti doğuran vaziyeti size izah edeceğim

— Devam et!

— Mukaddes baş engizitör sık sık Markiz Antonyayı ziyaret şerefini bahşederdi. Mukaddes baş engizitörün maiyetinde her zaman muhafızları da bulunurdu. Bunlar arasında da ben, Fraskitoyu gördüm.

Juananın bu sözleri, mahkeme salo-

Havva Kızları

(Yeni Asrın büyük tetkik anketi)

— 62 —

Bu adalarda, Polinezyanın esmer tenli insanlarına mukabil daha siyah renkli insanların oturdukları görülür. Hattâ bu adalar ahâlisinin renklerinin daha siyah oluşundan dolayıdır ki bütün bu adalara Melanezya ismi verilmiştir. Zira Melanezya ismi verilmiştir. Zira Melanezya (Kara ya (Kara insanlar adaları) mânâsındadır. Bununla beraber Melanezya adaları yerlilerinin renkleri her bir seviyede ve kuzgunî siyah değildir. Muhtelif yerlerde koyu esmerden itibaren muhtelif derecelerde siyahırlar.

Maamafih bu kara renk Melanezyalıların yalnız dış derilerine değil, hattâ (gısayı muhatî) dediğimiz iç derilerine kadar nüfuz etmiştir. Hattâ Melanezyalıların, bilhassa ihtiyarlık yaşlarda gözlerinin akları daha siyahlaşmıştır. Melanezyalıların umumiyetle oldukça iri gövdeli, vasatî bir metre 62 boyunda adamlardır.

Melanezya adalarında yaşayan insanların bu renk farkından maada diğer bir çok görünüşlerinin dahi Polinezyalardan ayrıldığı derhal fark olunur.

Meselâ Polinezyalıların mütenasip, endamlı vücutlarına mukabil bu adalarda insanlar iri ve kaba omuzları, uzun ve dar kafatasları, koyu siyah kıvrık saçları büyük bir fark hâsî ederler.

Melanezya adalarına hâkim olan irki ekseriyetle garbe doğru yayılmış olan ve bilhassa yeni Kine ahâlisini teşkil eden Pavyalar temsil eder.

Pohular umumiyetle daha yüksek ve daha ince endamlı, daha koyu siyah renkli ve kuru bir yüz üzerinde ekseriya kemeri, bazan da kuş gagasını andıran mukavves burunlu insanlardır.

Melanezyalıların giyim tarzları da Polinezyalıların farklıdır. Melanezya yerlilerinin hepsi esasen aynı kıyafeti taşımazlar. Giyim bakımından kendi aralarında dahi pek çok değişiklik görülür.

Fakat umumiyet itibarıyla Melanezyalı erkekler bir çok adalarda anadan doğma çıplak gezmeyi her türlü giyim modasına tercih ederler. Yahut, çok çok, bellerine kısa bir peştamal örterler. Yahut da bacalarının arasına yalnız avret mahallini kapayan bir örtü parçası geçirir, bellerine bağlyverirler.

Melanezya adalarının da muhteşem tuvaletleri kendi derilerinden başka bir şey değildir. Onlar da ekseriyetle aynı şekilde ya kısa bir peştamal kullanırlar, yahut da sırtlarına ağaç yapraklarından, liflerden veya doğrudan doğruya otlardan kısa bir manto geçirirler. Bazı yerlerde ise bayanlar buna da lüzum görmezler. Bellerine taktıkları bir kemere iliştirilmiş kısa bir kumaş parçası ile bacalarının aralarını örtmekle iktifa ederler. Fakat önelerine yelpaze şeklinde süslü, ottan örülmüş bir parça da asarlar. Vücutlarının geri kalan kısmında tabiatın kendilerine bahşettiği elbiseden maada hiç bir şey taşımaz. Anadan doğma halindedirler.

Melanezyanın ancak pek mahdud yerlerinde dahi ki bayanlar insan elile yapılmış hiç bir elbiseye tenezzül etmezler ve anadan doğma çıplak gezerler. Yalnız, bu lüks kıyafetle gezmeğe salâhiyeti olan bayanlar ancak evlenme çağına gelmiş

tanyorlardı.

— Fraskitoyu hangi gün tanıdın?

— Kat'î olarak tahmin edemem. Fakat benim itham edildiğim suçun vukuundan evvel..

— Suğunu teşkil eden sahneyi anlat.

— Monsenyör, Fraskitoyu tanıdıkdan sonra, onunla görüşmek arzusuna kapıldım. Bunun için mukaddes baş engizitörün yeni bir ziyaretini beklemeye başladım. Bir gün mukaddes baş engizitörün konağı şerefli derecesini haber aldım. Fraskito yine beraber gelecekti. Hain adamı görünce, kendisi ile görüşeceğim. Fakat mukaddes baş engizitör geldiği vakit, Fraskito yoktu. Acaba herif firar mı etti? Bunu anlamak için, mukaddes baş engizitörün bulunduğu dairenin kapısına kadar gitmek deliligini gösterdim. Kapı arkasında olduğumu hissettiler. Ben de korkudan bayıldım.

Ifadenin bu son kısmı bilhassa Markiz Antonyanın ihbarına tamamıyla uygundur ve Talera, vaziyetten memnun olmağa başladı.

Savedra suallerine devam etti:

— Pekâlâ.. bundan sonra, Markiz Antonya seni istintak etti mi?

— Evet, monsenyör! Markize de size

mukaddes baş engizitör aleyhine ifade verdiğini bildirmişti.

— Yalan söylüyor!

— Yalan söylemekte Markiz Antonyanın ne menfaati vardı?

— Markiz Antonya, Dük Suarezin yeğeni idi. Amcasının engizisyon mahkemesi tarafından tevkifini hazmedemiyordu.

Bu ifade çok derin bir tesir husule getirdi. Savedra tamamıyla hak kazanmakta idi.

Reis tekrar sordu:

— Bu sözlerini ispat edecek vaziyet misin?

— Evet..

— Söyleyiniz..

— Mukaddes baş engizitör çıkar çıkmaz Markiz Antonya amcasının vekil-harcı olan delikanlıyı yanına çağırtdı, Mikâel adında olan bu delikanlıyı Markiz amcasının servetini kaçırmaya ve yalnız kendilerine malûm olan bir yere saklamağa memur etti. Mikâel bu vazifeyi tamamıyla yaptı. Fakat mukaddes baş engizitöre ihbar, ancak tarafından verilen paraları çaldığı için de tevkif edildi!

— Evet, bu sözlerin çok doğrudur. Fakat, Markiz Antonyanın hiyanetine

olanlardır. Henüz bu yaşa gelmemiş olanlar bu keyfiyetten mahrumdurlar!

Melanezyalıların giyim meselesini bu kadar basite indirdikleri halde süse karşı gayet düşküncüler. Zannolunmasını ki insanların süslenmeye meyilleri medeniyet dereceleri yükseldikçe artmaktadır. Bilâkis!

Süs merakı, medeniyet seviyesi alçaldıkça daha büyük olur.

Nitekim Melanezyalıların erkekli kadımlı süse merakları fevkalâdedir. Meselâ takımları ziynetlerin bir kısmını zikredelim:

Saçlara takılan kuş tüyleri, gerdanlıklar. Fakat bu gerdanlıklarda inci dizili olabildiği gibi köpek dişler, hattâ kurutulmuş yemişler dahi görülür!

Türlü türlü ve son derece büyük kulak halkaları, burunlara geçirilmiş çubuklar, kol ve ayak bilezikleri, vücudun etleri üzerine açılmış derin yanık izlerinden süsler ve sair..

Bize ekseriya mecnunane ve korkunç görünen bütün bu garip süsleri Melanezyalıların için önünde meftuniyet duyulacak birer zerafet icabıdır!

Bu zerafetin en garibi Lajenua adaları yerlilerinkidir. Zira bunlar burunlarını kırıp düzeltiyorlar!

Melanezya adalarının çoğunda (tatau) yani vücut üzerine ağlama ve döğme süsleri de vardır. Ancak, Melanezya adalarının bazılarında erkekler de, kadımlar da tatau yapabilirler ki bazı adalarda yalnız kadımlar bu hakka sahiptirler, yine bazı adalarda kadın olsun, erkek olsun, vücuduna (tatau) yaptırılmış bu, o erkek veya kadının büluğuna vardığına ve evlenme çağına geldiğine bir işaretir. Diğer bazılarında ise, (tatau), mensup oldukları ve klan denilen kabilelerinin işaretleridir.

Bazı adaların yerlilerindeyse erkeklerde tatau yalnız şeref işidir. Öldürdükleri düşman adedince tatau yaptırılır.. Melanezyalıların taudan başka diğer bir süs daha vardır ki daha vahşiyaneye bir ziynettir:

Vücutlarının etlerini üzerine bıçakla yara izleri! Bunlar, akrabalığı gösterirler. Fakat Melanezyalıların en ziyade düşkün oldukları süs, burunlarına taktıkları küpelerdir. Bunlara küpe demek caizse..

Fakat bizim Avrupa'daki küpe ziynetinin aslı bu olduğu muhakkak.

Hem de Melanezyada bu küpeleri yalnız kadınlar değil, erkekler de aynı zerafet gaygusuyla takarlar. Bu süs, Melanezyalıların bilhassa bayıldıkları bir süstür.

Bir Melanezyalı daha çocukken kulağına deler. Bu deliklere muhtelif şeyleri küpe olarak asarlar.

Ufak değnekler, deniz istiridyesi kabukları, çiçekler, otlar gibi şeyler.

Fakat gittikçe kulaklarına küpe olarak daha ağır şeyler asarlar. Deliklere beraber kulağın memesi bu küpelerin ağırlığı altında gittikçe uzar. Ekseriya o dereceye gelir ki, kulağın memesi ta omuzlarına kadar sarkar!

Omuzlarına kadar sarkmış kulağın memelerine Melanezyalıların en büyük zerafet olarak bayılırlar.

Tarihin Gizli Cemiyetleri

Engizisyon Esrarı

Dünyanın en korkunç ve gizli teşkilâtı

Tefrika : 44

Nakleden : F. Ş. B.

Kral, mahkeme salonunda, siyah ve kalın bir perde ile ayrılmış olan kısımda bulunuyordu.

Bugün başlayacak olan muhakeme için, reislik vazifesini yine Savedra yapacak idi. Ve Savedra reislik koltuğuna geçtiği zaman sapsarı idi.

Savedra, reislik mevkine geçtikten az sonra maznun iki mübaşir tarafından mahkeme huzuruna çıkarıldı.

Juana, ağır adımlarla maznun yerine doğru ilerledi. Başı dik, gözleri sert bakışlı idi. Ve, Juana, şimdiye kadar bu kadar güzel olmamıştı..

Savedra:

— Suçlu kadın, dedi. Adın nedir?

— Juana..

— Yaşın kaçtır?

— Önünde bulunan şu kitap, mukaddes kitaptır. Hakikati söyleyeceğine dair incil üzerine yemin eder misin?

Juana, elini kitabın üzerine koydu:

— Evet, dedi. Yemin ederim.

— Juana, müteveffa Markiz Antonyaya vastasiyle mukaddes baş engizitörün şeref ve haysiyetini kıracak, bu yüksek makam etrafında rezalet çıkarmak gibi isnatlarda bulunmak ile suçlu bulunuyorsun. Bunlara sen ne diyorsun?

— Bunların hepsi de yalandır, monsenyör!

Sualler Savedra tarafından sorulmakta ve Talera tarafından zafta alınmakta idi.

Savedra, Taleranın evvelden hazırladığı sual listesi üzerine istintaka başla-

ON ALTI BOLGENİN İŞTIRAKI İLE

Türkiye kır koşularının üçüncüsü bu hafta yapılıyor

TÜRKİYE KIR KOŞUSU BİRİNCİLİK MÜSABAKALARI

İki senedir yapılmakta olan Türkiye kır koşularının üçüncüsü bu hafta pazar günü yapılacaktır. Birinci sene altı, ikinci sene on iki bölge arasında yapılmış olan bu müsabakalara, bu yıl tam on altı bölge iştirak etmek hakkını kazanmış bulunmaktadır.

Beden terbiyesi genel direktörlüğü Atletizm federasyonu tarafından hazırlanmış ve bütün bölgelere tamim edilmiş olan kır faaliyetini, en iyi şekilde tatbik etmiş olan bu bölgeler, cumartesi günü Ankara'ya gelmiş bulunacaklar, ve ertesi günü de, 19 Mayıs stadyumunda başlayacak olan koşuya iştirak edeceklerdir.

Her sene aynı saha dahilinde aynı mesafe üzerinde yapılmakta olan koşunun mesafesi 6000 metredir. Bu mesafenin 1400 metresi stadyum pisti üzerinde, 4600 metresi de, haricte kumlu, arızalı, çayır yollarda, derelerden geçmek, mânilardan atlama suretiyle cereyan etmektedir. Yarışa başlayan koşucular stad dahilinde bir buçuk tur yapacaklar ve stadyumun maraton kapisından dışarı çıkacaklar 6200 metrelik bir mesafeyi dışarıda koştuktan sonra, stadyuma girerek bir tur yaptıktan sonra tekrar dışarı çıkacaklar, bu sefer dışardaki yolun aksa istikametinde kat ederek stadyuma girecekler ve yarım tur da stadı yapacak yarış imkânı edebileceklerdir.

Bu suretle, esasen Milli küme maçlarını seyretmek için sahaya gelmiş olan seyirciler, yarışın başını, ortasını ve sonunu seyretmek ve yarışla yakından alâkalı olmak imkânını bulabileceklerdir. Müsabakaya iştirak edecek bölgelerin takımları dörder atletten mürekkeptir. Bunların üçü takımın asıl koşucusu, biri ihtiyatidir. Maamafih, takım tasnifinde, bu dört atletten, en iyi derece almış olan üçü nazarı itibara alınacaktır. Her koşucu yarış bitiriş sırasına göre sayı alacak en az sayı alan takım yarış ka-

zanacaktır. Geçen sene, bu yarışın ferdi birinciliğini Kocaeli bölgesinden Galip Koşar, ikinciliğini Eskişehirden Behzat Akdeniz almıştı. Takım tasnifinde ise, birinciliği İstanbul, ikinciliği Eskişehir üçüncülüğü ise Ankara almıştı.

Geçen sene bu şekilde sürprizler olduğundan, bu sene de hangi takımın kazanacağını tayin etmek müşkülleşmiş bulunmaktadır. Bununla beraber, Ankara İstanbul, ve Kocaeli atletlerinin bu yarışın büyük favorileri olduğunu kabul etmek lazımdır. Bilhassa, İstanbul'dan Rıza Maksut, Artan, Ankaradan Mustafa ve Kocaeliden Galip ile. Eskişehirden Behzadın yine bir hayli beklenenleri muhakkak görülmektedir.

Geçen seneki derece üzerinde de bir hayli değişiklik yapacak gibi görünen bu seneki yarışlarda da, bölgelerimize muvaffakiyetler dileriz. Yarışa iştirak edecek bölgelerin isimleri şunlardır: Ankara, Aydın, Adana, Bursa, Bolu, Gaziantep, Kocaeli, Kayseri, Kastamonu, Konya, Edirne, İstanbul, İzmir, Muğla, Trabzon, Yozgat.

AVRUPA FUTBOL MAÇLARI :
İNGİLTEREDE
Londra, Bu haftaki lig maçlarının neticeleri şunlardır :
Birmingham - Wolverhampton 2 - 3
Bolton Wanderers - Burnford 1 - 1
Şarlot atletik - Blokpol 3 - 1
Şelse - Grimsbi Tovn 5 - 1
Leds United - Arsenal 4 - 2
Laçester Siti - Hudersfild 0 - 1
Liverpool - Portsmut 4 - 4
Mançester United - Aston Villa 1 - 1
Midlesburg - Everton 4 - 4
Preston Nothend - Derbi Konti 4 - 1
Stoke Siti - Sunderland 3 - 1
İSVİÇREDE :
Bern : Lig maçlarının bu haftaki neticeleri şunlardır :
Fk. Grenşen - Fk. Luzern 1 - 1
Nordstern Bal - Lozanspor 1 - 2

Yung Fellows - Şodöfon 1 - 2
Fk. Lugano - Grashoppers 0 - 1
Yung Boys Bern - Fk. Bal 1 - 1
Servet - Fk. Bil 6 - 0
BELÇİKADA :
Brüksel : Lig maçlarının son neticeleri şunlardır :
Olimpik Şarlarua - Sk. Anderlecht 1-1
Fk. Boom - Ünion St. jilloaz 3 - 2
Fk. Brügge - Fk. Gent 0 - 3
Daring - Berşo 1 - 3
Standardlütis - Fk. Meşeln 4 - 3
Fk. Anvers - Lirşo 2 - 5
Vite Star - K. S. Brügge 3 - 2

FRANSADA :
Paris : Bu hafta yapılan lig maçlarının neticeleri :
Olimpik Lil - Fk. Sete 1 - 0
Rasing Paris - A. S. Kan 5 - 1
Olimpik Marsay - Sk. Fives 2 - 0
Lö Havr - St. Etiven 0 - 0
Rasing Rube - Fk. Metz 1 - 2
Fk. Antüb - Rasing Lens 1 - 0
Fk. Soşo - Fk. Ruen 2 - 0
Rasing Strazburg - Ekselsiyör Rube 3 - 1

MACARİSTANDA
Budapeşte : Lig maçlarının neticeleri şunlardır :
Ferensvaroş - Nemzeti 3 - 3
Hungarya - Elektromos 1 - 0
Suerketaksi - Budafok 4 - 4
Zuglo - Uypeşt 2 - 4
Salgotran - Föbüş 1 - 5
Kispeşt - Solnokli 2 - 0
Sebed - Boçkay 6 - 0
İTALYADA
Roma : Bu haftaki lig maçlarının neticeleri şunlardır :
Novara - Lazio Roma 2 - 0
Fk. Miláno - Fk. Bolonya 0 - 1
Sampiyerdarena - Livorno 3 - 3
Yüventüs Torino - Fk. Bri 3 - 0
Fk. Triyeste - Genova 93 1 - 1
Fk. Lukka - Abrosiyana 1 - 1
Fk. Modena - Fk. Napoli 2 - 1
As. Roma - Fk. Torino 2 - 0

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

BUGÜN

1639 m. 183 Kcs./120 Ww

T. A. P. 31.70 m. 9465 Kcs./ 20 Ww.

T. A. Q. 19.74 m.15195 Kcs./ 20 Ww.

13.30 Program

13.35 Müzik (Kabare, çigan - pl.)

14.00 Memleket saat ayarı, ajans, meteoroloji haberleri.

14.10 Türk müziği

Çalanlar : Vecihe, Cevdet Kozan

Ruşen Kam.

Okuyan : Muzaffer İlkar

1 — Rauf Yekda - Mahur peşrevi

2 — Lâfî ağa - Mahur şarkı - Te-

lif edibilesen

3 — Rahmi bey - Esir ettin beni

4 — Cevdet Kozan - Taksim

5 — Şükri Şenozan - Bu sevda

ne tathı yalan

6 — Rahmi bey - Servunazi sey-

rek çıkmış.

7 — Şemsettin Ziya - Şu güle bir

bakın

8 — Saz semaisi

14.40.15.30 Müzik (Dans müziği pl.)

17.30 Program

17.35 Müzik (Dans saati - pl.)

18.15 Türk müziği (Halk musikisi)

Sivahlı aşık Veysel ve İbrahim

18.35 Türk müziği (Fasıl heyeti)

Safiye Tokay ve Tahsin Karaku-

şun iştirakiyle

19.00 Konuşma (Dış politika hâdiseleri)

19.15 Türk müziği (Folklor - Hali Be-

di Yönetgen)

19.30 Türk müziği (Muallim Nuri Ha-

lil Poyraz ve arkadaşları)

20.00 Ajans, meteoroloji haberleri, zi-

raat borsası (Fiat)

20.15 Müzik neseli plaklar

20.20 Esham, tahvilât, kambıyo, nukut

borsası (Fiat)

20.30 Memleket saat ayarı

20.30 a) Takdim

b) Temsil ve Türk müziği

Binbir gece masallarından :

MARUF... Yazan : Ekrem Reşit

Temsilde Türk müziği : Küme

okuyucuları (Koro)

İdare eden : Mesut Cemil

21.15 c) Meşhur Vürtöz Zino Fran-

cescatinin keman resitali

1 — Johann - Sebastian PACH

Konçerto (La minör)

Allegro moderato

Andante

Allegro assai

2 — Ludvig van Beethoven - So-

nata No. 9, ops. 47 (La majör)

(Kreutzer'e ithaf edilmiştir)

Adagio sostenuto - Presto

Andante con variazioni

Finale «Presto»

Haftalık posta kutusu

22.00 Resitalin devamı

(Zino Francescati tarafından)

3 — Camille Saint - Seans

Rondo Kapriçyozo

4 — a) Maurice Ravel - Tzigan

b) Pablo de Sarasate - Romanza

Andaluza

c) Manuel de Falla - İspanyol

dansı

Piyano'da refakat eden : Dr. Otto Herz

23.00 Müzik (Cazbant - pl.)

23.45.24 - Son ajans haberleri ve yarın-

ki program

OPERALAR ve OPERETLER

21.15 Berlin : Kuş taciri

21.15 Viyana : Clivia

22.05 Miláno : Der Freischütz

22.35 Paris (Eiffel kulesi) Verther

22.35 Paris (P. T. T.) Billie ve kum-

panyası

BÜYÜK KONSERLER

19.20 Doyçlandzender : Beethovenin

eserleri.

22.20 Londra (Regional) : Delius, Gri-

eg, Faure, Gardiner'in eserleri

ODA MUSİKİLERİ

19.35 Saarbrücken : Seçme havalar

20.05 Viyana : Ev musikisi

SOLİSTLERİN KONSERLERİ

19.15 Hamburg : Eglenceli şarkılar

19.20 Leipzig : Güzel sesler.

20.50 Droitvich : Muhtelif havalar

EGLENCELİ KONSERLER

17.05 Kolonya : Karsük melodiler

21.15 Breslav : Çiçeklere ve hayvanla-

ra dair musikili komik bir parça

23.20 Kolonya : Eglenceli parçalar ve

dans havaları

Burnuvada Golf maçları

Burnava Golf kulübü azaları arasında mevsim maçlarına bu hafta pazar günü başlayacaktır. Maçların fikstürü tanzim edilmiştir.

Bu hafta yapılacak maçın en mühim safhası Harri Jiro ile Türk golfçilerinden Sedat Evliyazade ile C. Jiro ve Erik Jiro arasındaki mac teskil edilecektir.

Alman yürüyüşüne karşı...

Temps gazetesi Romanya dış işleri bakanı B. Gafenkonun Varşova ziyaretini tahvil ve tefsir ettikten sonra diyor ki :

Alman yürüyüşüne karşı üzerinde aldanılması güç olacak mukavemet hareketleri uyanmaktadır. Öyle ki bunlar Çekoslovakya meselesinin halli ertesinde vaziyetin içinde inkişaf ettiği havayı değiştirmek neticesini doğurmaktadır. Belgrad'da B. Stoyadinoviçin düşmesi, ne denilirse denilsin, Yugoslavya dış siyasetinin daha büyük bir hareket serbestisi Romanya ve diğer Balkan devletleriyle daha tam bir tesanüt veçhesinde kalkınmasını ilân etmiştir. Bükreşte, Nazilerin tahrikçi hareketlerinin bastırılması ve Berline pek aşıkâr bir surette tâbi mahfellerin nüfuzuna karşı en enerjik bir reaksiyon kral Karolun Rumene milletinin derin hislerini karşılıyan bir istiklâl siyaseti takip etmek hususundaki arzusunun ifade etmiştir. Patrik Miron Cristeanin halefi olarak başvekalâte «Demir muhafız» teşkilâtını kat'î surette yıkmış olan iç bakanı B. Calineskonun getirilmesi bu bakımdan mânidardır. Macaristanda bile, anti komintern pakta iltihaka rağmen, Alman yürüyüşüne karşı mukavemet günden güne sarahat kesbetmektedir. B. İmredinin mecburî çekilişi Macaristanın dış siyasetinde kökten bir değişmeyi ifade eder mahiyette olmaması mümkündür. Fakat bu memlekette nasyonel - sosyalist partisinin feshi ve faaliyetten men'i hâdisesinin şümülûlü üzerinde aldanmağa da imkân yoktur. Varşova ile Budapeşte arasındaki hakiki müşterek menfaatlere ve ananevi bir dostluğa istinâ eden güvenli münasebetler, Polonya kamoyunun bütün temevvüçlerinin Macar kamoyu üzerinde akisler yapmasını imtaç etmektedir ve Polonyada bugünkü ruhi halet Budapeştede pek dikkatle takip edilmektedir. Bütün bunlar öyle âlâmetlerdir ki pek kat'î formüller çıkarılması doğru olmasa bile orta ve şarkı Avrupada partinin oynanmış olmandan uzak bulunduğunu, burada Polonya ile Romanyanın en büyük rolü oynadıklarını düşünmeğe mahal verir. İşte B. Gafenkonun Varşovaya yapmış olduğu ziyaretin basit bir nezaket ve dostluk hareketi şümülûnü çok aşan bir dikkat uyandırmış olması da bu yüzdendir.

Suudi Arabistanı ve büyük devletler
Ciddede bildiriliyor
Ciddede, takriben 75 Avrupalı vardır. Zaten, Suudi Arabistanında, devamlı bir surette Avrupalıların yaşayabildikleri, biricik şehir Ciddedir. Bundan başka, Standar Oil kumpanyasının Basra körfezi civarında, Hasa denilen bölgede yaşayan bir kaç ekspresi vardır. Bu Amerikalılar, Standrd Oil kumpanyasının işletme ihtiyazını aldığı petrol araştırmalarında çalışmaktadırlar. Altı milyon nüfusu olan büyük bir devletin hudutları içinde, sadece 75 Avrupalının bulunması, dikkati üzerinde topluyacak derecede azdır. Fakat, bu 75 kişi, dünya yüzünde mevcut büyük devletlerin menfaatlerini korumakta, onları temsil etmektedir. Bu büyük devletlere ait umumi karargâhların hepsi de aynı caddede bulunmaktadır. Ciddede İngilizlerin ve İtalyanların Fransız ve Hollandalıların, Mısırlıların, Iraklıların, İranlıların diplomatik mümessilleri vardır. Yakın zamana kadar Sovyetler Birliğinin de mümessilleri vardı. Şimdi Almanya da Suudi Arabistanına bir elçi göndermiştir. Buraya ilk evvel elçi gönderen devlet, İngilteredir.

—Folkiser Beobachter—

Dikkat
TEMİNATLI SAAT TAMİRHANESİ

Her çeşit cep, kol, duvar saatleri gramofon ve yazı makineleri teminatlı tamir olunur. Büyük salon saatleri istenilirse yerinde de yapılabilir.

İZMİR : MEZARLIKBAŞI :
Eski mahkeme önü Âlipaşa caddesi 131, 489 numarada saatçi ETHEME müraacaat edilmesini muhterem okuyucularımıza rica olunur.

1 — 3

OPERATÖR DOKTOR Cemil Oral
Memleket hastanesi eski operatörü
Her gün öğleye kadar Fransız hastanesinde öğleden sonra Birinci Beyler sokagında..
No. 42 TELEFON 2310

Dokuma makine ustası araniyor
Bonservislerini göndererek İstanbul'da Yedikule Kazlı çeşme mensucat santral fabrikasına müraacaat.
1 — 3 (545)

FOSFARSOL
KAN KUVVET VE İSTİHA ŞURUBU

Millî küme maçları

Doğan sporla ateş yarınki pazar günü çarpışıyorlar.

Millî küme maçlarına 19 Mart pazar günü İzmirde Doğansporla Ateş, Ankara'da Demirsporla Ankara gücü, İstanbul'da da Fenerbahçe - Vefa ve Galata sarayla Beşiktaş takımları arasında başlayacaktır.

Bu sene yapılacak olan millî küme maçları geçen seneye nazaran zayıf takımlar arasında yapılacağından göreceğimiz maçların tabiatle geçen seneden hayecanı bize veremeyeceği kanaatindeyim. Buna sebep te mektepli ve asker futbolcuların takımlarda çınatılmamalarıyla geçen senenin millî küme şampiyonu Güneşin bu maçlara iştirak etmemesidir.

Maamafih biz İzmirli için millî küme maçları hayatı bir ehemmiyeti haizdir. Millî küme maçlarının devamıdır ki takımlarımızın kuvvetlenmesinde ve futbolumuzun inkişafında esaslı bir çalışma gayesine istinâd etmiş oluyoruz. Bu bakımdan belki millî küme maçları heyeti umumiyesi itibarile geçen senenin dununda bile olsa İzmir için her zamandan ziyade ehemmiyetli ve faydalı olacağına şüphe yoktur. Harici temaslardan mahrum olan takımlarımız hiç olmazsa bu suretle çalışma imkânlarını elde etmektedirler.

Yarınki Doğanspor - Ateş maçı, Milli kümenin ilk karşılaşması olduğundan sürprizli bir netice vermesi ihtimali kuvvetlidir. Bu sürprizler Ankara ve İstanbul'daki maçlarda da vaki olabilir. Fakat bence senelerdenberi yapılan maçlarda görülen neticenin yarıdan sonra tahakkuk edeceğini tabii addediyorum. Yani Fenerbahçe, Beşiktaş, Ankara gücü ve Doğansporun bu maçlarda neticeleri lehlerine çevireceklerini ümit ediyorum.

İzmirdeki Doğanspor - Ateş müsabakası, iki ayrı sistem ve elemana istinâd eden takımlar arasında yapılacağından oyun bir çok safhalar arzedecektir. Çükü Ateşin genç ve enerjik takımına mukabil Doğansporun tecrübeli ve ağır başlı

takımı nazarı itibara alırsanız, şanlı bir oyun çıkararak takım bu müsabakada galip gelecekte de, bence şans daha ziyade Doğanspora tevcih etmiş bulunmaktadırlar. Bütün lik maçları esasında hemen hiç mağlûp olmayan Doğanspor, Ateşi ağır başlı oyunla yenmeğe muvaffak olmuştur. Buna mukabil Ateş takımı da Alsancağı iki defa güzel bir oyunla yendiği gibi farklı bir netice ile yenildiği Üçok'u da şanlı bir gününde bir tek sayı ile mağ-

Beden terbiyesi ve millî küme ve Yeni Asır kupası maçlarının fikstürü

Millî küme dışında kalan takımlarımız arasında yapılacak maçlarla gazetemiz tarafından tertip edilen «Yeni Asır kupası» müsabakalarının son ve kat'î fikstürünü nesrediyoruz :

Beden terbiyesi kupası maçları
25 mart cumartesi : Alsancak-Yamanlar
26 mart pazar : Üçok - Demirspor
8 nisan cumartesi : Demirspor-Yamanlar
9 nisan pazar : Alsancak - Üçok
23 nisan cumartesi : Yamanlar - Üçok
3 mayıs pazar : Alsancak - Demirspor
13 mayıs cumartesi : Alsancak-Yamanlar
14 mayıs pazar : Üçok - Demirspor
27 mayıs cumartesi : Demirspor-Yamanlar.
28 mayıs pazar : Alsancak - Üçok
10 haziran cumartesi : Yamanlar - Üçok
11 haziran pazar : Alsancak - Demirspor
Aynı tarihlerde millî küme karşılaşmaları olduğundan bütün bu maçlar ilk müsabaka olarak tertip ve tanzim edilmiştir. Yani müsabakaların biri 14'te, ve diğeri de 16 da başlayacaktır. Birinci maç beden terbiyesi kupası ve ikincisi de millî küme karşılaşmasıdır.

Millî küme ve beden terbiyesi kupa-

lup etmeğe muvaffak olmuştur. Futboldeki mütalâalar nihayet tahminden ibarettir. Bu oyunda şansın büyük bir rol oynadığına göre birbirlerine esaslı bir üstünlük gösteremeyen bu takımlarımızın birbirlerini yenmeleri kadar tabii bir şey olamaz. Yeter ki bize güzel bir futbol seyri imkânı versinler.

Bu maçın hâkemi Hasan Yanık'tır. Yan hakemler de Mustafa Seval ve Baha Konuralp'tır...

Maçları yapılırken ara yerde boş kalan haftalar içinde evvelce başlanmış olan «Yeni Asır kupası» maçlarına da devam edilmiş olacaktır. Bu maçların fikstürü de aşağıdadır :

«Yeni Asır kupası» maçları :
2 nisan pazar :
Üçok - Nazilli
Aydınspor - Doğanspor
16 nisan pazar :
Üçok - Ateş
Nazilli - Aydın
23 nisan pazar
Doğanspor - Üçok
7 mayıs pazar :
Doğanspor - Ateş
21 mayıs pazar :
Üçok - Aydınspor
Doğanspor - Ateş
Ateş - Doğanspor maçının hâkemi :
Beden Terbiyesi genel direktörlüğünden gelen bir telgrafta önümüzdeki hafta yapılacak olan Doğanspor - Ateş takımları arasındaki millî küme maçını Hasan Yanık idare edeceğini bildirmektedir. Yan hakemleri de Mustafa Seval ve Baha Konuralp'tır.

YAVRULARA GIDA

Tahsin Piyalanın Aşçı başı marka pirinç unları
fennin en son terakkiyatına göre yapılmıştır...

Her Gün Bir Hikâye

Nat Pinkerton

- 1 -

Meşhur polis hafiyesi Natpinkerton, kulüpte Dr. Langley ile öğle yemeğini yiyordu. Garson içeriye girdi. Ve Dr. Langley'in telefonundan çağrıldığını haber verdi.

Dr. Langley yerinden kalktı, telefon odasına kadar gitti. Natpinkerton bu müddet zarfında kahvesini kendi başına içti. Derken Dr. Langley tekrar masa başına döndü. Dr. Langley'in canı sıkılmış benziyordu.

— Hastalarından Ütram isimli birisinin başına tuhaf bir şey gelmiş, dedi. Hizmetçisi telefon ediyor. Adamcağız, odanın ortasında boylu boyunca yatıyor. Kendisi de, mesuliyeti üzerine alarak içeriye girmeğe cesaret edemiyormuş. Belki bu adamı sen de tanırısın. Şimdi iştin el çekmiş bir bankerdir. Bir iki kerre beraber burada, bu kulüpte yemek yemiştin. Gel seninle şuraya gidelim. İşimin bir çeyrek saatinden fazla süreceğini zannetmiyorum. Sonra da senin az önce bahettiğin çini kolleksiyonunu görmeğe gideriz. Olmaz mı?

— Pekâlâ, hazırım.

Az sonra Natpinkerton ve Dr. Langley, Ütramın evine gelmiştir. Ev bir hayli büyüktü. Kendilerini, Ütramın uşağı Cenkins karşıladı.

Dr. Langley sordu:

— Ne var, ne oldu Cenkins?... Anladığıma göre, efendine bir fenalık gelmiş ve ölmüş?

— Evet doktor... Yazihanesinde pek meşguldü. Kendisine bir tepsi içinde sandoviç götürmüştüm. Bundan yarım saat kadar sonra, yemek odasında takımları düzeltmekle meşgulüm ki, çığlığa benzer bir ses işittim. Bunun ardından gayet ağır bir şey yuvarlandı. Hemen koştum. Bir kaza olduğunu zannetmişim. Fakat Mister Ütramın oda kapısını vurduğunda zaman içerden ses gelmiyordu. Üstelik, kapı, içerden kilitlemişti. Fakat Mister Ütram rahatsız edilmek istemediği zamanlarda daima kapıyı içerden kilitlemişti. Ses gelmediğini görünce korkmağa başladım. Hemen merdivenden aşağı koştum. Bahçedeki merdiveni aldım. Bu merdiveni odanın pençeresine dayıyarak tırmandım ve içeriye baktım. Mister Ütram sırtüstü yatıyordu. Camı vurdum, vurdum. Hiç kırılmamıştı. Pençere de kapalı olduğu için içeriye giremiyordum. Bunun üzerine koşarak telefona geldim. Sizin evi aradım. Hizmetçiniz kulüpte bulunduğunuzu söyledi. Oraya telefon ettim ve hâdiseyi size haber verdim!

Dr. Langley, uşak Cenkinsin sözlerini dinledikten sonra, Natpinkerton'a döndü ve:

— İçeriye nasıl gireceğiz? Diye sordu. Kapıyı kıramayız. Eski usul muhkem kapılardan biridir. Hemen iki parmak kalınlığında bir şeydir.

Natpinkerton şöyle etrafı bir gözden geçirdikten sonra:

— Ben, pençereden birini açarım. Ve gireriz, dedi. Nerede merdiven?

Uşak Cenkins, her ikisini de aşağıya indirdi. Merdiven hâlâ, az evvel konulduğu yerde duruyordu. Natpinkerton:

— Pekâlâ, dedi. Şimdi ben bu işi hallederim. Siz ikiniz, yazihane kapısına gidiniz. Siz oraya gidinceye kadar ben de, kapıyı içerden açmış bulunacağım.

Dr. Langley ve Cenkins, polis hafiyesi Pinkertonun, dediği gibi yaptılar. Pinkerton merdivene tırmandı. Cebinde keskin çakısını çıkardı. Bu çakı ile pençerenin rezesini iki saniye içinde, aralıktan dürtülmek suretiyle açtı.

Pençereyi açıp içeriye girince, tabii ilk olarak yerde yatan cesede baktı. Mister Ütram, altmış yaşlarında kadar ağır cüsseli bir adamdı. Kâğıtlarla ve bir takım vesikalarla dolu bir yazı masasının yakınına düşmüş bulunuyordu. Hafifçe sıklmış olan saz elinde, bir tüy kalem bulunuyordu. Ağır bir yazihane koltuğu da yanbaşında ters yüzü dönmüş duruyordu.

Yazihane kapılarının kenarında, gümüş bir tepsi görünüyordu. Üzerinde yarıya kadar içilmiş hafif bir viski soda bardağı vardı. Bu tabak içerisinde de el sürülmemiş sandoviçler göze çarpıyordu.

Natpinkerton, Ütramın cesedi üzerine eğildi. Dikkatle yüzüne baktı. Sıkıntı içerisindeymiş gibi buruşmuş bir yüzü. Alt çenesi de sarıkıy. Natpinkerton, cesede el sürmek için kapıya koştu ve açtı.

Dr. Langley, uşak Cenkins ile birlikte,

kapıya henüz gelmişti.

Dr. Langley, Pinkertonun yüzüne baktıktan sonra âdeta korkmuş gibi.

— Ne var? dedi. Vaziyet nedir?

Pinkerton cevap verdi:

— Ölmüş tabii... Hem de zehirlenmek suretiyle. Gel, bak.

Dr. Langley bu havadisin dehşetinden bir kerre daha ürkmüş bir halde, cesede doğru yürüyerek kısa bir muayeneden sonra:

— Evet, dedi. Zehirlenmiş olduğuna hiç şüphe yok. Hem kuvvetli bir zehirle öldürülmüş. Hiç bir koku his etmiyorum. Fakat şu dilinin kabarık haline bakınız ve yüzdeki ıstırap âlmetlerine dikkat et.

Sıkı sıkıya bükülmüş parmaklarını görüyor musun, zorla uğraşsan o parmakları açamazsın. Ölmüş. Hem en aşağı bir saattenberi ölmüş bulunuyor.

Natpinkerton başını salladı. Şimdi, bu ölümün sebebinin sormak üzereydi.

Dr. Langley, bir polis hafiyesi yanında bulunduğu için olacak, derhal polise düğünmeğe başlamış ve Pinkerton, eski takımı Ütram hakkında ince izahat vermeğe koyulmuştu.

— Neden ölmüş olabilir? diyordu. Kendisinin, bir cehalet yapıp hayatına kıyılmış olduğunu tahmin etmem. Zira, ölümden pek korkardı. Bu tam namusiyeli bir zabta vakasıdır.

Bu sırada Pinkerton, Cenkinsten telefonun yerini sorarak dışarıya çıktı. Az sonra odaya tekrar geldiği zaman şöyle diyordu:

— Müfettiş Masona telefon ettim. Çeyrek saate kadar burada bulunacak. Bir üniformalı polis memuru, bir de komiser gelecek.

Pinkerton bu sözleri söylediğinden sonra büyük bir koltuğa oturarak ellerini birbirine kavuşturup çenesini hizasına getirdi. Ve gözleriyle kuvvetli bir projektör gibi etrafı gözden geçirerek ortada mevcut olan her şeyi görmeğe ve hatırasında hizmetmeğe çalıştı. Polis müfettişi Mason geldiği zaman Pinkerton odanın bütün muhteviyatını hemen hemen tamamen hafızasına işlemişti.

Müfettiş Mason, Pinkerton'a muhtelif vesilelerle tesadüf etmiş, zeki ve keskin bakışlı bir adamdı. Bütün kendisine anlatılan hikâyeyi dinledikten ve bazı araştırmalar yaptıktan sonra Dr. Langleye dönerek:

— Siz, dedi. Bu adamın şiddetli bir zehirle öldürüldüğüne eminsiniz öyle mi? Kendi kendisini öldürmüş olmasının katıyen ihtimal haricinde olduğuna da eminsiniz. Sonra bu ölüm, uşağın gürtlü tüyü işittiği suralarda, yani saat iki sularında vukua gelmiş bulunuyor. Mister Pinkerton da, oda kapısının ve pençeresinin katıyen kapalı olduğunu söylüyor. Siz de gerek viski bardağına, gerek sandoviçlere yabancı bir el dokunmamış olduğunu, Cenkinsin şahadetiyle temin ediyorsunuz. Zira Cenkins viskiyi kendi eliyle boşalttığına ve sandoviçleri kendi eliyle doğradığına yemin ediyor, diğer hizmetçiler ise, dışardan hiç bir kimseyle, eve girmediklerine ve gene hiç bir kimseyle göze çarpmadan eve girmesi ihtimal olmadığını temin ediyor. Bütün bunlar böyle olduğuna göre, bu cinayetin nasıl vukua geldiği cidden mühim bir meseledir. Ben, ölümün ceplerini de aradım. Şüpheli calip bir şey bulamadım. Ortalıkta şişe veya boş bir paket yok. Bu gibi şeylerin yakılmasına yarıyacak bir soba, ocak falân da göremiyorum. Çok mühim bir mesele... Ne dersin Mister Pinkerton!

Pinkerton yavaş bir sesle:

— Şu dakikaya kadar, cinayetin ne sebeple yapıldığını gösterecek hiç bir âlmete rastlamadık. Fakat,

Polis müfettişi Mason, bu sırada yazı masasının üzerindeki mektuplara ve bilhassa hususi bir işe taallük eden yarıda kalmış bir mektuba bakarak:

— Bunların bize bir yardımı dokunacağını pek zannetmiyorum ama, dedi. Hiç bir fırsatı ihmal etmemeliyiz değil mi?

Bunun üzerine müfettiş Mason, mektupları birer birer açtı. Okudu. Hepsinin de işe ait bazı şeyler olduğunu gördü. Fakat şüphesini asla yenemiyordu. Bununla beraber Dr. Langleye dönerek:

— Cesedi bırakalım, dedi. Yatak odasından birine götürülm. Bittabi, morga kaldırılarak vücudunda bir efethi

D. D. Yolları 8 ci işletme müdürlüğünden:

13. 3. 939 da açık artırma ile kiraya verilecek İzmir - Bandırma yolcu trenlerindeki seyyar büvetlerin artırma ile ihalesinden sarfınazar edildiği ilân olunur..

Kiraya verilecek mahal	Müddet Sene	Muhammen bedel Lira	Muvakkat teminat Lira K.
Nazilli istasyon büfesi	3	1000	75 00
Sarayköy istasyon büfesi	3	150	11 25

İdaremize ait yukarıda yazılı gayri menkuller (2490) sayılı kanun hükümleri dahilinde açık artırma usulü ile kiraya verilecektir. İhaleleri 24. 3. 939 cuma günü saat 15 de Alsancakta işletmemiz binasında toplanacak komisyonunda yapılacaktır.

İsteklilerin kanunen işe girmeye mani bir halleri olmadığına dair beyanname ve hizalarında gösterilen muvakkat teminat makbuzlarını vermek suretiyle tayin olunan vakitte komisyonuna gelmeleri lazımdır. Şartname komisyonundan ve mahallî istasyonlarından parasız verilir.

Kiraya verilecek mahal	Müddet Sene	Muhammen bedel Lira	Muvakkat teminat Lira K.
11, 18		756 (507)	

Nafia Vekaletinden: Eksiltmeye konulan iş

1 — Küçük Menderes islah sahasında yapılacak Fetrek şütleri ile bes küçük köprü inşaatı, keşif bedeli 79020 lira 90 kuruştur.

2 — Eksiltme 28. 3. 939 tarihine rastlayan salı günü saat 15 de Nafia vekâleti Sular umum müdürlüğü su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.

3 — İstekliler; eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fenni şartname ve projeleri 3 lira 95 kuruş mukabilinde sular umum müdürlüğünden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 5201 lira (05) kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafia vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır.

Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teldif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar sular umum müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lazımdır.

İsteklilerin eksiltmeler kabul edilmez. (681)
1, 7, 13, 18 632 (433)

İzmir Enternasyonal Fuar komitesinden:

1 — Fuar sahasında yapılacak bir kısım yeraltı tenvirat kablosu tesisat malzemesi alınması işi 22. 3. 39 çarşamba günü saat 16 da Fuar komitesince pazarlık münakasası ile ihale edilecektir.

Bedeli keşfi 8373,50 liradır. Şartname ve projesi belediye elektrik mühendisliğinde görülebilir.

2 — Fuar için 37 adet Mannesmann tipi direk 22. 3. 39 çarşamba günü saat 16 da Fuar komitesince pazarlık münakasası ile alınacaktır. Bedeli keşfi 2456 liradır. Şartname ve keşifname belediye elektrik mühendisliğinde görülebilir.

826 (564)

İzmir Defterdarlığından:

Satış Dosya No.

Muhammen Bedeli LİRA K.

74 Hasan hoca mahallesi Hurdavatçılarda 20 taj No. lu kârgir depo. 300 00

75 Hasan hoca mahallesi Hurdavatçılarda 18 taj No. lu kârgir depo. 250 00

76 Birinci Tepecik 1226 No. lu sokak 3, 5 taj No. lu dükkân. 200 00

77 Şehitler paralı köprü cad. 100 taj No. lu 89,60 M. M. arsa. 89 60

78 Şehitler İğdeli sokak 18 taj No. lu 285 M. M. dirvarlı arsa. 142 50

79 1 inci Karataş H. Rifat paşa cad. 201 taj No. lu ev ve altındaki dükkân. 500 00

80 Girit Hanı içinde 10/6 taj No. lu kârgir mağaza. 350 00

81 Seydiköy Atıfbey mahallesi yeni dutlu sokak 44 taj No. lu ev. 400 00

82 Ahmetaga mahallesi Çuha bedesneninde 118 No. lu dükkân. 100 00

83 Burnava 3 üncü Yaka sokak 8 taj No. lu ev ve müsterek su kuyu. 70 00

84 Göztepe Mısırlı cad. 377 taj Numaralı dükkân. 30 00

85 Birinci Süleymaniye mahallesi Tokaydın sokakında 3/5 No. lu ev bedeli sekiz sene ve sekiz taksitte ödenmek şartı ile. 1225 00

Yukarıda yazılı emvalin mülkiyetleri 15. 3. 939 tarihinden itibaren 15 gün müddetle açık artırma usulü ile müzayedeye konulmuştur. İhaleleri 30. 3. 939 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 de milli Emlak müdürlüğünde yapılacaktır. Taliplerin muhammen bedelleri üzerinden yüzde 7,5 depozito akçesi yatırarak yevmi mezkûrda milli emlak müdürlüğünde tonlanacak satış komisyonuna müracaatları ilân olunur.

863 (563)

meyyit» ameliyesi yapılacaktır.

Uşak Cenkinsin de yardımıyla ceset bir yatak odasına götürüldü.

★

Pinkerton cesede el sürmemişti. Fakat oda boş kalınca doğruca yazı masasının yanındaki çöp sepetine elattı. Buradaki mektuplardan bir kısmı, ikiye bölünmek suretiyle yırtılmıştı.

Pinkerton mektup parçalarının hepsini dikkatle muayene etti. Bazılarını, ait oldukları zarfların içerisine koydu, posta mühürlerine, tarihlerine dikkat ediyordu.

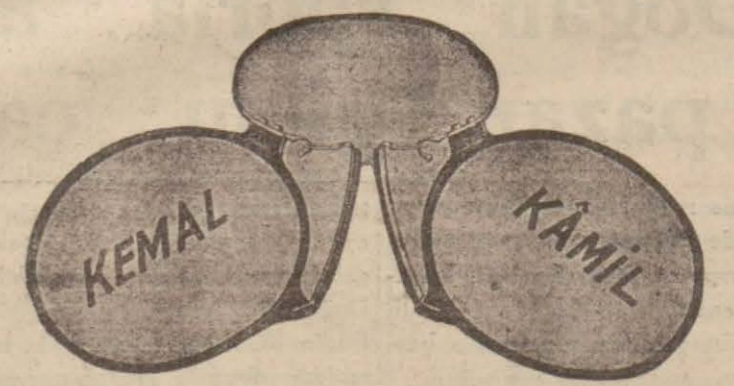
— (SONU YARIN) —

SEFALİN

Nezle -- Grip
Baş - Diş
Ve Bütün
Ağrıları
Derhal
Keser

Eczanelerden
1 - 12 lik
am balajların
ısrarla
arayınız. Ve
taklitlerinden
sakınınız

Fennî gözlük için
ECZACI

AKTAŞ

Hilâl eczanesi

BÜYÜKLERE VE KUÇUKLARA

Dikkat
70 Kuruş
Lâstik mühür

Her nevi lâstik damga ve mühürler çinko, bronz mühür, imza ve damgalar ototipi, her nevi etiket kılışları gayet sanatkarane yapılır. Hariçten gelecek siparişler süratle gönderilir.

ADRES : İzmir Hisarönü Bakır Bestanı No. 15

mühürü : NURİ İŞILDAR

HASAN
KUVVET ŞURUBU

Kuvvet Şurubu

Terkibinde

**İYOD, TANEN,
glisero FOSFAT**

Vardır

**ZAFİ UMUMİ, KANSIZLIK, ROMA-
TİZMA, SIRACA, KEMİK, SİNİR**

hastalıklarına, ciltz yavrular, yürüyemiyen, diş çıkaramıyan çocuklar, dermansız ihtiyarlar, solgun kızlar, vereme istidadı olanlar H A S A N KUVVET ŞURUBU'ndan içmelidir. Kanı artırır, iştihayı verir, şifai tesirleri çoktur. Fenni surette imal edilmiş, içilmesi kolay ve lezzetli bir şurubdur. Küçük ve büyük her yaşta istimal edilebilir...

Yemeklerin kı-
rıntıları, salya-
nın ifraz ettiği
mikroplar, dışa-
rıdan alınan mu-
zır mevat karşı-
sında dişler ve
diş etleri eğer
mütemadiyen te-
mizlenmezse bo-
zulmağa, çürü-
meğe mahkûm-
dur. Çürük diş-
ler mide ve bars-
ak ihtilâtların-
dan zati reeye
kadar her nevi
hastalığa yol aç-
abilir.

RADYOLİN

RADYOLİN

ile muhakkak sabah ve akşam her
yemektan sonra fırçalamak şartile

Sıhhat Balık Yağı

NORVEÇYA Balıkyağlarının en halisidir.

İki defa süzölmüştür Şerbet gibi içilebilir

Hamdi Nüzhet Çançar
Sıhhat Eczanesi

BAŞTURAK Büyük Salepçioğlu hanı karşısında.

Umdal UMUMİ DENİZ ACENTALIĞI LTD.

HELENIC LİNES LTD.

ANGHYRA vapuru 22/24 mart ara-
sında beklenilmekte olup, Rotterdam,
Hamburg ve Anversa limanları için yük
alacaktır.

UNITED STATES AND LEVANT LINE LTD.

BENNESTVET vapuru 18/20 mart
arasında beklenilmekte olup Nevyork
için yük alacaktır.

PRİNCE DE LİEGE vapuru 18/20
nisan arasında beklenilmekte olup Nevyork
için yük alacaktır.

LİNES SUD AMERİKANA
TYRİFJORD vapuru 6/8 nisan ara-
sında beklenilmekte olup Nevyork için
yük alacaktır.

Gerek vapurların muvasalat tarihleri,
gerek vapur isimleri ve navlunları hak-
kında acenta bir teahhüt altına giremez.
Daha fazla tafsilat almak için Birinci
Kordonda 152 numarada «UMDAL»
umumi deniz Acentalıği Ltd. müracaat
edilmesi rica olunur.

Telefon : 4072 Müdüriyet
Telefon : 3171 Acenta

Olivier ve Şürekâsı BİRİNCİ KORDON REES BİNASI TEL. 2443

LONDRA HATTI :
POLO vapuru 9 martta Londra, Hull
ve Anversten gelip yük çıkararak ve
aynı zamanda Londra ve Hull için yük
alacaktır.

LİVERPOOL HATTI
MARDİNİAN vapuru 15 martta gelip
yük çıkararak ve aynı zamanda Liver-
pool için yük alacaktır.

Deutsche Levante-Linie
DELOS vapuru 11 martta Hamburg,
Bremen ve Anversten gelip yük çıkar-
acaktır.

T. BOWEN REES VE ŞÜREKÂSİ CUNARD LINE Liverpool ve Glasgow hattı

BAKTRIA vapuru mart nihayetinde
gelip Liverpool ve Glasgow için yük ala-
caktır.

Gerek vapurların muvasalat tarihleri,
isimleri ve navlunları hakkında acenta
bir teahhüt altına giremez. Daha fazla
tafsilat almak için T. Bowen Rees ve Şr.
nın 2353 telefon numarasına müracaat
edilmesi rica olunur.

NEVROZİN

Bütün Ağrıların Panzehiridir
Beyhude İstirap Çekmeyiniz!

BİR TEK KAŞE
Nevrozin

Bu muannit baş ve diş ağrılarını süratle
izaleye kâfidir. Romatizma evca, sinir,
mafsal ve adale ıstırapları
NEVROZİNLE tedavi edilir..

Nezle, Grip ve Bronşite karşı en
müessir ilaç
NEVROZİN dir..

NEVROZİN tercih edidiniz.

İCABINDA GÜNDE 3 KAŞE ALINABİLİR

Siz de bu kremden şaşmayınız.

KANZUK

BALSAMIN KREMLERİ

Sıhhat bakanlığının resmi ruhsatını
hâiz bir fen ve bilgi mahsulüdür.
Bütün cihanda elli senedir daima iş-
tün ve eşsiz kalmıştır.

Krem Balsamin

Uzun bir tecrübe mahsulü olarak vü-
cudaya getirilmiş yegâne sıhhi krem-
lerdir.

Krem Balsamin

Şöhretini söz ve şarlatanlıkla değil,
sıhhi evsafını Londra, Paris, Berlin,
Nevyork güzellik enstitülerinden yüz-
lerce krem arasında birincilik mükâfa-
tını kazanmış olmakla ispat etmiştir.

Krem Balsamin

Gündüz için yağsız, gece için yağlı ve
halis acı badem ile yapılmış gündüz ve
gece şekilleri vardır.

KREM BALSAMIN; öteden beri tanınmış hususi vazve ve tüp şeklinde satılır.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ. BEYOĞLU - İSTANBUL

Acele satılık elektrik dinamo ve malzemesi

Karşıyakada Zafer sokağında eski Halk Tenvirat deposu sahibi ölü
Mehmet Kemal'in 62 numaralı deposunda mevcut elektrik dinamo ve
sair elektrige müteallik bilumun eşyası satılıktır. Arzu edenler Kar-
şıyakada Zafer sokağında 91/1 numaralı haneve müracaat etmel-

Fratelli Sperco Vapur Acentası ADRIATICA S. A. DI NAVIGATIONE

BRİONİ motörü 13/3 te gelerek 14/3
te Pire Brindisi Trieste ve Venediğe ha-
reket eder.

ZARA motörü 16/3 te gelerek aynı
gün saat 19 da Patmos Leros Rodosa
hareket eder.

ZARA motörü 20/3 te gelerek 21/3
te Pire Brindisi Trieste ve Venediğe ha-
reket eder.

GRİMANİ motörü 21/3 te gelir 22/3
te Leros Rodos Trieste ve Venediğe ha-
reket eder.

CİTTA Dİ BARİ motörü 23/3 te ge-
lir aynı gün İstanbul Pire Napoli Mar-
siya ve Cenovaya hareket eder.

ROYALE NEERLAN DAİSE KUMPANYASI

ULYSSES vapuru 14-3 de gelerek
Burgas Varna ve Köstence limanları
için hareket eder.

STELLA vapuru 20/3 te beklenmek-
te olup Amsterdam Hamburg limanları-
na hareket eder.

SVENSKA ORIENTE LI- NİEN KUMPANYASI

GUNBORG vapuru 25/3 te gelerek
Amsterdam Rotterdam Hamburg İskan-
danavya ve Baltık limanlarına hareket
eder.

SERVICE MARİTİME Roumain Kumpanyası

PELEŞ vapuru 14-3 tarihinde gelerek
Malta Marsilya ve Cenovaya yük ve yol-
cu alarak hareket edecektir.

İfandaki hareket tarihleriyle navlun-
lardaki değişikliklerden dolayı acenta
mesuliyet kabul etmez. Daha fazla taf-
silat için ikinci Kordonda FRATELLI
SPERCO vapur acentasına müracaat
edilmesi rica olunur.

TELEFON : 2004 - 2005

Deutsche Le- vante Linie G. M. B. H. HAMBURG

HERAKLEA vapuru 14 martta bek-
leniyor. 18 marta kadar Anvers, Rotter-
dam, Bremen ve Hamburg için yük ala-
caktır.

YALOVA vapuru 29 martta bekleni-
yor. 1 nisana kadar Anvers, Rotterdam,
Bremen ve Hamburg için yük alacaktır.

TAHLİYE :
ANDROS vapuru 7 nisanda bekleni-
yor. Hamburg, Bremen ve Anversten
mal çıkaracaktır.

DEN NORSKE MİDDEL- HAVSLİNJE, OSLO

BAGHDAD vapuru 17 martta doğru İs-
kenderiye, Diep ve Norveç umum li-
manları için hareket edecektir.

AMERİKAN EXPORT LİNES, İNC
TAHLİYE : Nevyorktan hareket
EXMOUTH vapuru 16 martta
EXERMONT vapuru 23 martta
EXCELLO vapuru 30 martta

SERVICE MARİTİME ROUMAIN BUCAREST

DUROSTOR vapuru 18 martta bekle-
niyor. Köstence, Kalas ve Duna liman-
ları için yük alacaktır.

JOHNSTON WARREN LİNES LTD.

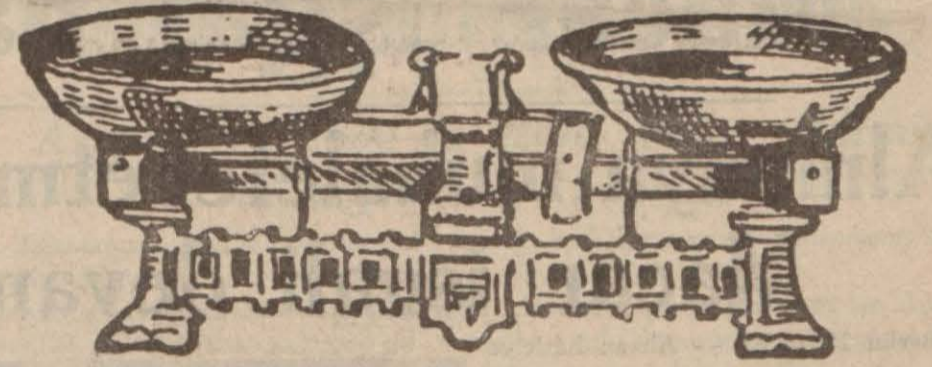
AVİEMORE vapuru 9 nisanda bekle-
niyor. Burgas, Varna, Köstence ve Sü-
lina Kalas için yük alacaktır.

Vapurların hareket tarihleriyle nav-
lunlardaki değişikliklerden acenta me-
suliyet kabul etmez.

Daha fazla tafsilat için ATATÜRK
caddesi 148 No.da V. F. Henry Van Der
Zee vapur acentalığine müracaat edil-
mesi rica olur.

TELEFON : 2007/2008

TOPANE

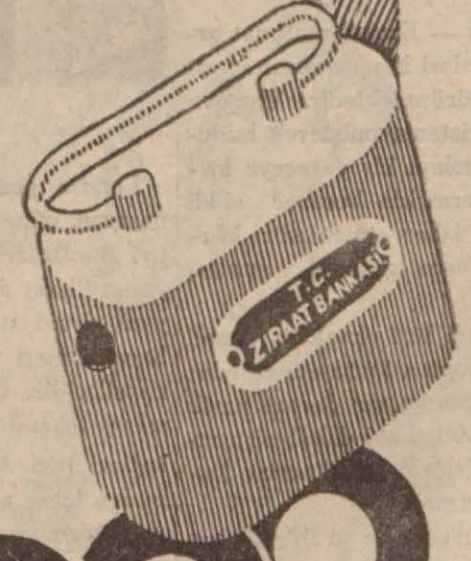

TERAZİLERİ

TÜRKİYENİN EN BİRİNCİ TERAZİ FABRİKA-
SININ MAMULÂTİDİR..... TAKLİTLERİNDEN
SAKININIZ.. 1-26 (336)

Kumbârâ biri

HAYRETTİN
ÇİZER

1000 yapâr.

TÜRKİYE
CUMHURİYETİ

ZİRAAT BANKASI

Amerika Almanyayı takbih etmekte..

Amerika Hariciye müsteşarı son hâdiseleri, B. Ruzveltin tasvibi ile "Almanyanın çığırından çıkmış kanunsuzluğa,, diye tasvip etti

Sulh tehdit ediliyor

İnsanlık, şimdi kanunsuzluk, cebir ve şiddet manzarası karşısındadır

Paris 17 (Ö.R) — 17 Mart 1917 de Pariste teşekkül eden Amerikan Lejyon teşekkülünün 20 inci yıl dönümü münasebetiyle pariste Fransız - Amerikan kardeşlik tezahürleri olmuştur.

Bugün bir milyondan fazla azası olan Lejyon reisi davetileri ve bilhassa Vindor dükasını selâmlamış ve demiştir ki:

« — Biz, harp zamanında olduğu gibi, hâlâ sınıfların ve kastların istibdadına karşı mücadele ediyoruz. Hakkın kuvvete tekaddüm etmesi için, ruhun birgün nihayet maddeye hâkim olması için mücadele ediyoruz. 1919 senesinde idealimiz bu idi. 1939 da yine budur.»

Bunu müteakip Amerika sefiri B. Bulit tarafından heyecanlı bir nutuk söylenmiştir. B. Bulit demiştir ki:

« — Amerika hükümeti adalete, hürriyete ve demokrasiyle müstenit siyasetle sulhun muhafazasına çalışmaktadır. Milletler ancak beynelmil münasebetlerde bir âdabı muâseret kabul edecekleri zamandır ki birbirine karşı münasip şekilde hareket etmesini bileceklerdir. Biz, her gün beynelmil ahlâka karşı cinayetler işlenmekte olduğunu biliyoruz. Bunun neticesi şudur ki sulha imanı olan, keza milletlerin hürriyet ve adalete dahilinde karar vermek haklarına imanı olan Amerika, müdafasını temin için silâhlarını artırmaktadır.»

Amerika cümhur reisi B. Ruzvelt

Vaşington 17 (Ö.R) — Amerika hariciye müsteşarı B. Somervels reisi cümhur Ruzveltin tam tasvibi, «Almanyanın çığırından çıkmış kanunsuzluğa» diye tavsif ettiği vaziyeti kat'i şekilde takbih etmiş ve Bohemya ile Moravyanın işgalini hür ve müstakil Çek milletinin hürriyet ve istiklâlinin zorla boğulması şeklinde göstererek demiştir ki:

« — Müstakil Çekoslovakya hükümeti ve milletle Amerika daima bilhassa dostane ve samimî münasebetler idame etmiştir. İnsanlık şimdi kanunsuzluk ve cebri şiddet manzarası karşısındadır. Bu vaziyet dünya sulhunu ve muasir medeniyet bünyesini tehdit etmektedir. « Milletlerin hürriyet ve istiklâli prensibine dayanan Amerikan hükümeti Almanyanın hareketinin milletimizce takbihini alenileştirmekten geri kalmaz. Amerikan milleti, fırsat düştükçe, veya sulhun ancak kanuna müstenid bir nizama kurulmuştur. Tevkifat listeleri Berlinde hazırlanmıştır. Şimdiye kadar binlerce kimseler tevkif edilmiştir. Bunların adedi en az beş bin tahmin ediliyor. Tevkifat bilhassa akşamleyin, her kes sokaklarda kalmak yasak olduğu cihetle evlerine çekildiği zaman yapılmaktadır. Bir çok Çekler dostları nezdinde veya izbelerde saklanarak kurtulmağa çalışıyorlar. Kimsenin şehirden harekete hakkı yoktur. Bununla beraber meşhur ayakbaşı fabrikatörü Bota bir tayyare ile kaçarak Bülkreşe ve oradan Belgrada gitmiştir. Pragda ve diğer şehirlerde yahudiler aleyhinde tazyikler başlamıştır. Bir çok yahudi mağazalarına işaretler konulmuştur. Yahudi avukatlar artık mesleklerini ifa edemiyorlar. Erzak mağazaları kontrol altına konulmuş, fiatlerin ilanı mecburî kılınmıştır.»

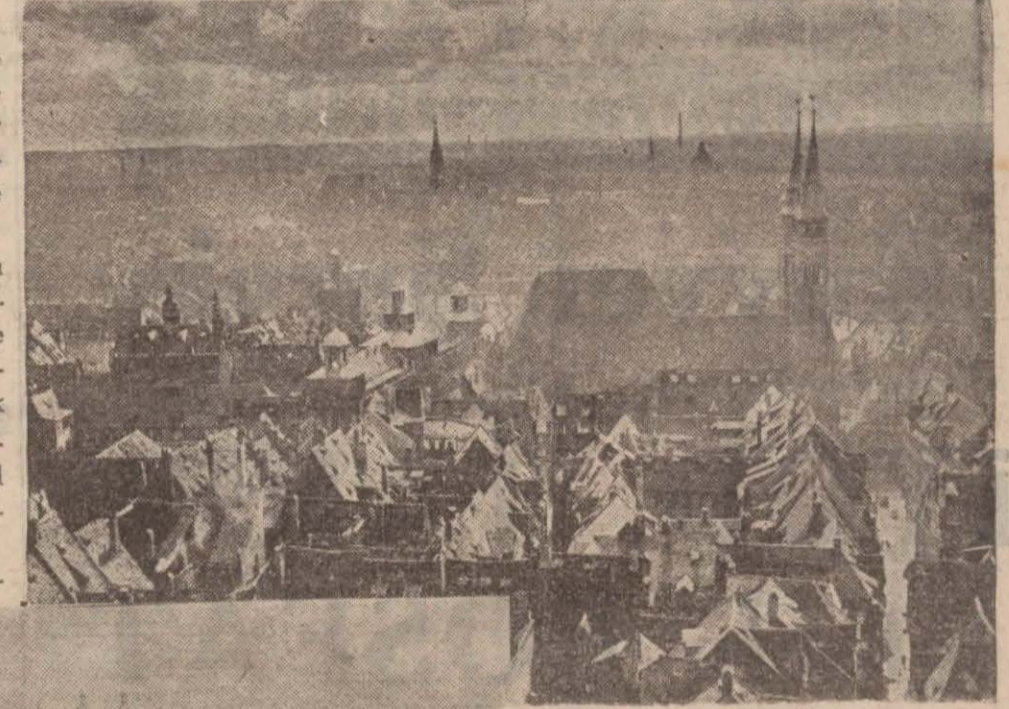
Hitler Pragda alkışlanırken

Çek halkı, sessiz sadasız millî istiklâl kahramanının heykeli önünde gözyaşı döküyordu

Londra, 17 (Ö.R) — Pragdan bildiriliyor: Alman kıtaları ve tankları generallerinin önünde bir geçit resmi yapılmıştır. Sivil ahalden bilhassa Almanlar geçidi seyretmişlerdir. Çekler ise, Alman askerleri geçerken, şapkalarını başlarında ve ellerini ceplerinde tutmuşlardır.

Çekler Almanyaya karşı gayizlarını gizlemeğe çalışmamakta beraber disiplinli muhafaza ediyorlar. Hiç bir hâdiseye çıkmamıştır. Alman ahali Hitleri alkışlamak üzere toplandıkları sırada birçok Çekler de, sessiz sadasız, gözleri yaşlarla dolu olduğu halde Çek millî istiklâl kahramanının heykeli etrafında toplanmışlardır.

Her tarafta süngütak Alman askerle-

Prag ve Nürenbergten iki görünüş

Alman elçiliğine devredilmiştir. Almanya Pragdaki kendi elçiliğini de kapamış ve elçisini Belgrada tayin etmiştir. Londra, 17 (Ö.R) — Buradaki Çekoslovak elçiliği Çekoslovak memurların işgali altında bulunmakta devam ediyor.

Paris, 17 (Ö.R) — Pragdan bildiriliyor: Ahali gittikçe daha büyük bir kader içindedir ve ümitsizlik yüzlerde okunuyor. Halk hürmetle meçhul asker âbidesi önünden geçmektedir. Kadınlar sükül ile çiçek demetleri bırakıyorlar. Bir çoklarının gözleri yaşlıdır.

Şehir Alman ve Çek renkleriyle donatılmıştır. Motörlü kuvvetler defî tayyare ve defî tank toplarıyla birlikte mütemadiyen şehirden geçiyor ve Alman askerî tayyareleri de şehir üzerinde alçaktan uçuyorlar. Reisisicümhur şatosunda hem Çek reisisicümhurunun, hem şansölye Hitlerin sancakları dalgalanmaktadır. Şato Alman askerlerinin muhafazası altındadır. Öğleye doğru sokaklarda halk daha ziyade kesafet peyda etmiştir. Bohemyanın muhtelif noktalarından bir çok Almanlar, Führeri selâmlamak üzere Praga gelmişlerdir. Alman mektep çocukları asker gezerken küçük Alman bayrakları sallıyorlardı. Ahali bu nümayişlere tevekkille boyun eğmiştir. Bir çok maddelerin, meselâ kumaşlarla hazırlanmış ve ayakkapların yakınında kitleşmesinden korkuluyor. Bu sebeple mağazalara alın olmaktadır ve jandarmaların nizamı muhafaza için ahaliyi mağazaların haricinde sıra altında tutmaktadır.

General Sirovi B. Haha tarafından ve Çek başvekil Rudolf Beran da Fon Ribbentrop tarafından kabul edilmişlerdir. Bugünden itibaren Bohemya ve Moravyada arabaların ve otomobillerin sağa takip kaidesi tesis edilmiştir. Yalnız Prag şimdilik bu kaide haricinde kalmıştır.

ri göze çarpıyor. Oteller makineli tüfekli nöbetçilerin muhafazası altındadır. Şehrin sevkülce noktalarına mitralyözler yerleştirilmiştir. Alman polisleri siyasi muhalefetlerinden şüphe edenleri topluyorlar. Bodice ilk sürgün kampı kurulmuştur. Tevkifat listeleri Berlinde hazırlanmıştır. Şimdiye kadar binlerce kimseler tevkif edilmiştir. Bunların adedi en az beş bin tahmin ediliyor. Tevkifat bilhassa akşamleyin, her kes sokaklarda kalmak yasak olduğu cihetle evlerine çekildiği zaman yapılmaktadır. Bir çok Çekler dostları nezdinde veya izbelerde saklanarak kurtulmağa çalışıyorlar. Kimsenin şehirden harekete hakkı yoktur. Bununla beraber meşhur ayakbaşı fabrikatörü Bota bir tayyare ile kaçarak Bülkreşe ve oradan Belgrada gitmiştir. Pragda ve diğer şehirlerde yahudiler aleyhinde tazyikler başlamıştır. Bir çok yahudi mağazalarına işaretler konulmuştur. Yahudi avukatlar artık mesleklerini ifa edemiyorlar. Erzak mağazaları kontrol altına konulmuş, fiatlerin ilanı mecburî kılınmıştır.

Eankalar, her depozito sahibine ancak 4 - 500 kuron verebiliyorlar. Buna rağmen bütün bankalar halkın tehacümü karşısındadır.

Prag, 17 (Ö.R) — B. Hitler Moravyanın payitahtı olan Bruno şehrine gitmiş ve oradan Viyanaya doğru seyahatine devam etmiştir. Brunoda askerî ve sivil erkân kendisini istasyonda bekliyorlardı. Şehrin Alman belediye reisi kendisine hoş geldiniz temennisinde bulunmuştur. Belediyede B. Hitler altın deftere imzasını koymuş ve balkonda kısa bir görünüş yapmıştır.

Viyanada Führerin gelmesi tahmin edilmiş olduğundan büyük halk yığılması kendisini bekliyorlardı. Führer istasyondan oteline kadar üç kilometre mesafeyi halk arasından yürüyerek geçmiştir. Viyanada 24 saat kalacağı zannediliyor. Slovyaya gidip gitmeyeceği henüz malûm değildir.

Prag, 17 (Ö.R) — Hariciye nezareti kapatılmış ve Alman memurları tarafından işgal edilmiştir. Tokyo ve Bern şehirlerindeki Çekoslovak elçilikleri de

Macar işgal hareketi

Almanya muhalefet etmek istemiyor
Macar işgali devam ediyor

Berlin 17 (Ö.R) — Alman hariciye nezaretinin yarı resmî gazetesi olan «Korespondas Politik ve Diplomatik» gazetesi Almanyanın Macarlar tarafından Karpatlar altı Rutenyasının ele geçirilmesine muhalefet niyetinde olduğunu bildiriyor. Almanyanın bu arazi üzerinde gözü yoktur. Bugün hâdiselerin seyri diğer bir istikamete müteveccihdir. Gazete, Macar başvekil kont Telekinin yeni işgal edilen arazide Ukranyalılara muhtariyet verileceğini Diyet meclisinde resmen beyan ettiğini ilâve ediyor.

Çeklerin kabahati yüzünden, Münih anlaşmasıyla Viyana hakem kararlarının realitelerin kuvvetine mukavemet edemediğini beyan ettikten sonra gazete, Almanyanın Slovyaya üzerinde de himayesini tesis etmiş olması sebebiyle, eski Çekoslovak arazisinin ekonomik birliğinin mahzuz kalacağını ilâve ediyor.

Paris 17 (Ö.R) — Enebi matbuat orta Avrupa hâdiseleri karşısında umumiyetle endişeli görünmektedir. Varşova gazeteleri Macaristanla müsterek hududun tesisinden dolayı bir dereceye kadar sevinç göstermekle beraber ciddi bir bedbînlilikle izah etmektedir. Muhafazakâr «Slovakovo» gazetesi şunları yazıyor:

«Almanya şimdi bizi şimalden, şimali garbiden ve cenuptan ihata etmektedir. İçinde bulunduğumuz son derece nazik vaziyet hem haricî, hem dahillî siyasette bir çok vazifelerin görülmesini lüzumlu kılmaktadır.»

«İlustrasiyon Kuryer» de şu ihtarda bulunuyor:

«Millî enerjimizi kaybetmemeli ve gayretlerimizi dahili mücadelelerle dağıtmalıyız. Harp gittikçe daha yakındır. Bu harp bizim uzun ve gayretli bir hazırlığımıza lüzum göstermektedir. Partiler olduğu gibi kalabilir. Fakat gayretleri tek hedefe temerküz etmelidir: Milli müdafaa «Mittel Europa» tehditkâr bir realite olmuştur. Bu, daha 1915 senesinde, Alman hariciye nazırı Naumannın ilân ettiği nazariye idi. Bir hedefin de Macaristanı Almanya ile birleştirmektedir. Fakat acaba Macarlar, Al-

Macar hariciye nazırı ve karısı

Londra gazetelerinin nefreti, düne nazaran, mümkünse daha ziyade artmıştır. Bunun sebebi pek o kadar Slovyanın ilhakı değil de Çek memleketinin yeni siyasi statusu hakkında Hitlerin beyanname ve Pragdaki ilk polis hareketleridir. Gazetelerin endişesine bir sebep de şudur: Artık Almanya hareketleri için Alman ekalliyetlerini milli hudut içine almak prensibini ilâna lüzum görmüyor. Anlaşılmış oluyor ki Almanyanın hiç bir vaadi muteber değildir. Bu sebeple şu sual sorulmaktadır:

Alman devleti şimdi yeni hangi kurbana göz dikmiştir? Danzig mi, Memel mi, Budapeşte mi? Bu hususta gelen haberler hiç te emniyet verici değildir. «Niyoz Kronikl» gazetesi Hitlerin yakında yeni bir darbesinin beklendiğini yazmaktadır. Bu gazetenin Pragdan istihbarına göre Almanya Macaristana bir ultimatom göndererek Karpatlar altı Ukranya arazisinden Macar kıtalarının geri alınmasını talep edecektir. Nevyorkta da endişe hâkimdir. «Nev-

«Almanya karşı koymağa müsteit yeni kuvvetlerin mevcudiyeti karşısında Hitler ilhak siyasetine devam mı edecektir? Şu halde 1939 senesi garp medeniyeti için nihaî buhran ve fatiha senesi olabilir. Fakat kumarcuların nasîl hareket edeceğini kim tahmin edebilir ki!»

«Nevyork Taymis» ise Macarların âkubeti hakkında endişededir ve şunları yazıyor: Şüphesiz, umuma teminat verilecektir. Hiç şüphesiz Hitlerin Almanyanın artık gerçekten tatmin edildiğini söyleyecektir. Sulh havadadır, diyecektir. Emniyetin iade edildiğinden, hüsnü niyet ve kardeşçe anlaşmanın artık Avrupaya hâkim olacağından bahsedecektir. Fakat Allah Macaristanı korusun!»

Budapeşte 17 (Ö.R) — Başvekil kont Tekeli Diyet meclisine Karpat Ukranyasının işgali hakkında izahat vermiş ve Macar hareketinin kat'i olmasına Almanlarca alınan vaziyetin yardım ettiğini söylemiştir. Başvekil Macar hudutları dahilinde Karpatlar altı Rutenyası-

Istanbulda kar yağıyor

İstanbul, 17 (Husufî) — Bir kaç gündün beri devam eden fena havalar sabahleyin sulu kara gevirdi. Boğaz içinde yüksek tepeler ve Çamlıca karlarla örtüldü.

Slovakyanın yeni Anayasası

Berlin, 17 (Ö.R) — Slovakyanın müstakbel statusünün teferruatını tayin etmek üzere bir Slovak komisyonu Praga hareket etmiştir.

Hollanda Müstemlekelerini müdafaya hazırlıyor

LONDRA, 17 (Ö.R) — Hollanda hükümeti şarkı Hollanda Hindistanın

Mussolini yeni bir nutuk söylemeğe hazırlanıyor

Roma 17 (Ö.R) — B. Mussolini Faşist mücadele hüzmelerinin 20 inci tesis yıl dönümünü kutlamak üzere Faşist cumhuriyetin eski âzalarının romaya gelmeleri münasebetiyle 26 Martta bir nutuk söyleyecektir. Merasim Mussolini Stadyomunda olacak ve rejimin beş yıllık umumî içtimai şekli alacaktır. Düçenin nutku radyo ile yayılacak ve yarım adanm bütün denizlerinde faşistler Düçenin nutkunu dinlemek üzere toplanacaklardır.

İngiltere, Çekoslovak hâdiseleri hakkındaki görüşmelerini açıkça bildirdi

Londra 17 (Ö.R) Sir Con Saymen Avam kamarasında İngiliz ve Fransız hükümetlerinin Almanyanın hareketi hakkında sıkı temas halinde olduklarını bildirmiştir. Hariciye nazırı Lord Halifax sabah B. Cemberlaynı yanına gitmiş, sonra hariciye nezaretinde Amerika ve Rusya sefirleriyle Sosyalist muhalefet partisi kabul etmiştir. Haber aludığına göre hariciye nazırı Alman sefiri Fon Dirksen de kabul